

16 szin. A székelyhídi ref. egyház parochiális könyvtára.

*17/19
1952*

Az Érmelléki Református
Egyházmegye 1911 évi
Április hó 25-ik napján
Székelyhídon tartott
rendes közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE

Gottlieb Jenő
könyv- ::
nyomdája
Székelyhid

Az Érmelléki Református Egyház-
megye 1911 évi Április
hó 25-ik napján ****
Székelyhídon tartott
rendes közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Gottlieb J. Jenő könyv-
nyomdája Székelyhídon

AZ ÉRMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
1911 évi április hó 25-ik napján Székelyhidon tartott
rendes közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE

JELLEN VOLTAK:

Marjay Péter esperes és *Konrád László* tanácsbíró,
egyházmegyei gondnok-helyettes elnöklete alatt.

a) Tanácsbírák :

Egyházi részről:

Szathmári Sándor
Bányai László
Fazekas Imre
Végh József

Világi részről:

Konrád László
mint h. elnök
Fráter Zoltán
Dr. Babós János

b) Tisztviselők :

Egyházi főjegyző: Fazekas Imre.
Világi főjegyző: Kovács András.
Egyházi aljegyző: Balogh Ferencz.
Világi aljegyző: Végh István.
Egyházmegyei hely. pénztárnok: Végh József.
Egyházmegyei számvevő: Bányai László.
Egyházmegyei ügyész: Dr. Várady Miklós.

c) **Az egyházak képviselőiben :**

- Albis: Kalas István lelkész, P. Pál József gondnok
 Álmosd: K. Tóth Sámuel l., Nagy Bálint g.
 Apát-Keresztur: Csuka Ferencz l., Bende Lajos g.
 Asszonyására: Baranyi Lajos s. l., Kópis Sándor g.
 5 Bagamér: Bányai László l.
 Bályok: Kalmár István l., Kovács András presbyter
 Berettyó-Széplak: Donáth László s. l.
 Bihar-Diószeg: Dr. Veress István l.
 Bihar-Félegyháza: Végh Lajos l.
 10 Csokaly: Simon Elek l., Farkas Gábor főg.
 Ér-Ábrány:
 Ér-Adony: Laczák Dezső l., Szücs József g.
 Ér-Bogyoszló: Jabab József l., Somlyai József g.
 Ér-Keserü: Fazekas Imre l., Szilágyi Ferencz g.
 15 Ér-Köbölkut: Varga Béla l.
 Ér-Mihályfalva: Szatmári Sándor l., Konrád László pr.
 Ér-Olaszi: Dajka István l.
 Ér-Semjén: Végh József l., Béres Sándor g.
 Ér-Tarcsa: Molnár József l.
 20 Gálos-Petri: Takács Zsigmond l.
 H.-K.-Szt-Imre: Lovász Béla l., Ujvárosi Lajos g.
 H.-K.-Szt.-Miklós: Silye Gábor l., Oláh Károly pr.
 Kis-Kereki: Lengyel Pál l., Hajdu József tanító pr.
 Kokad: Bodor Pál l., Hevesi Imre g.
 25 Kóly: Szentkirályi Károly l., F. Nagy Gábor g.
 Magyar-Kéztz:
 Margitta: Balogh Ferencz l., Unghvári Lajos főg.
 Micske: Rátz Lajos l.
 Monos-Petri: Kiss József g.
 30 Nagy-Léta: Marjay Péter l., Fekete Imre g.
 Ottomány: Szabó Mihály l.
 Piskolt: Ablonczy Béla s. l., Rác Miklós g.

- Poklostelek: Kiss Sándor l., Karajos Imre g.
 Szalacs: Nagy Imre l.
- 35 Székelyhid: Szabó Zoltán l., Orbán Sándor g.
 Szentjobb: Holló József l., Lakatos Mihály g.
 Tóti:
 Uj-Léta: Nagy Sándor l., Jenei István g.
 Vajda: Magyary Gábor l., Szilágyi József g.
- 40 Vedres-Ábrány: K. Szabó József l., Mészáros Ben-
 jámin g.

d) Választott tanítói-képviselők:

Hajdu József (Kis-Kereki)	Molnár Antal (Bagamér)
Kiss Lajos (Bihar-Diószeg)	Szathmáry Károly (Bályok)

1. sz. Marjay Péter esperes, egyházi elnök, Istenhez emelt buzgó imádságban áldást kér közgyűlésünk munkálkodására. Majd szívélyesen üdvözölvén a szép számban megjelent tagokat s jelezvén a gyűlés fontosabb tárgyait:

a közgyűlést megnyitja.

2. sz. A gyűlés megnyitása után egyházmegyei közgyűlésünk állandó alkotó tagjai, az egyházak képviselői, a lelkészek és gondnokok összeszámláltatván:

Megállapítja közgyűlés, hogy az elől megnevezett tagok az elnökséggel együtt összesen 69-en vannak jelen és hogy Ér-Ábrányon, Magyar-Kétzen és Tótin kívül egyházmegyénk mindenik egyháza lelkésze, gondnoka vagy megbízottja által képviselve van.

Dobozy Kálmán és Magyary Miklós világi tanácsbírák, Balogh Imre magyar-kétzi és Józsa Gábor tóti-i lelkészek részint betegség, részint másnemű elfoglaltság miatt elmaradásukat az esperesi hivatalnál előzetesen bejelentvén, távolmaradásuk igazoltatott.

3. sz. Olvasatott Fényes Endre egyházmegyei gondnok levele, melyben magas életkorára, az utóbbi időben átszenvedett súlyos betegségére s általában megrendült

egéségi állapotára való tekintetből, az egyházmegyei gondnoki hivatalról lemondását jelenti be s kéri lemondásának elfogadását.

Közgyűlés mély megilledéssel hallgatta őszintén tisztelt és szeretett gondnokának lemondó levelét, melynek minden sorából az egyház iránti forró szeretett sugárzik ki — s bár fájó érzéssel válik meg azon férfiutól, ki egyházmegyénk felvirágoztatását előbb mint tanácsbíró, majd mint egyházmegyei gondnok, lankadást nem ismerő buzgósággal, erős kötelesség érzéssel és meleg szeretettel munkálta: — meghajolva a levélben előadott indokok kényszerítő hatalma előtt: a lemondást elfogadja s távozó gondnokának egyházmegyénk érdekében kifejtett buzgó munkásságéért, őszinte elismerését és hálás köszönetét jegyzőkönyvileg is kifejezi.

4. sz. Egyházmegyei gondnok lemondása folytán a gondnoki hivatal megüresedvén, esperes felhívja közgyűlést a hivatal betöltése iránti intézkedésre.

Közgyűlés, tekintettel azon körülményre miszerint a jövő évben az általános tisztujítás különben is meg fog történni: egyhangu határozattal kimondja, hogy e rövid időszakra nem kívánja a gondnoki hivatalt betölteni, hanem felkéri Konrád László urat, mint hivatalára nézve legidősebb világi tanácsbíró a gondnok helyettesítésére s a gondnoki hivatalnak a tisztujításig leendő vezetésére.

Konrád László v. tanácsbíró a megbízatást elfogadván, az elnöki széket elfoglalja.

5. sz. Esperes betérjeszti jelentését, az általa 1910. évi őszi közgyűlésünk óta elnökileg végzett ügyekről a következőkben:

Nagytiszteletű és Tekintetes Egyházmegyei Közgyűlés!

Mult évi őszi gyűlésünk óta végzett fontosabb hivatalos eljárásaimról és változásokról szóló időszaki jelentésemet szomorú bevezetéssel kezdem. Fájó érzésekkel emlékezünk meg az egyházmegyénket, egyházkerületünket a közelmultban ért nagyon súlyos gyász esetekről.

Az egyik nagy gyász eset, amiről szólani akarok, nemcsak itt mi köztünk, nemcsak egyházkerületünkben, hanem az egész magyar protestáns világban keltett megdöbbenést s felekezeti különbség nélkül az egész országban mély megilletődést. Dr. Eröss Lajos püspökünk váratlan halála derült égből hirtelen lesújtó vilámcsapáshoz volt hasonló. Mindenki hosszú életet jósolt a vaszervezetűnek látszott, erőteljes korban állott férfiúnak, nagy tudományától, páratlan munkaerejétől, senki által meg nem közelíthető buzgalmától, sovén kálvinizmusától, nagy dolgokat vártunk, várhattunk magyar református egyházunk javára mindnyájan s im várakozásunkra, reménykedésünkre ilyen kegyetlen feleletet adott a kegyetlen halál. Az ő példájában ugyancsak szembeötlőképen, szívet rázó módon igazolódott megint az irás szava: „Az Úr az ő szolgálóinak sem adott változhatatlan erősséget!“ Sok ezrek lelke rendült meg esetén s bár rövid ideig, alig 2 és fél évig állt a kormányzó helyen, mégis nagy dolgok, fényes sikerek áldásos eredmények fűződnek hivatali működéséhez s neve egyik leg-ragyogóbb név marad egyháztörténelmünk lapjain örökre. Őrizzük meg mi is kegyelettel és tisztelettel szerény jegyzőkönyvünk gyászkeretes külön lapján ez erős férfiú nagy nevét s dicsőséges emlékezetét.

A másik gyász eset közvetlenül egyházmegyénket érte Vecsey Sándor asszonyvásári lelkész f. évi február 1-sején nem váratlanul de mégis mindnyájunkat elszomorító bekövetkezett halálával. Nagy hiányosság mutatkozik sorainkban ő nélkül; mintegy 40 esztendeig szolgált a terhes, de azért gyönyörűséges lelkészi pályán. Évtizedeken keresztül szolgált egyházmegyénket, mint pénztárnok és egyházmegyei tanácsbíró, hű és igaz volt mindig mindenkiben, nem bántott meg közülünk soha senkit, igaz szeretettel volt mindég

mindnyájunkhoz: ezért ragaszkodtunk mi is hozzá a szeretet és tisztelet érzelmeivel mind haláláig, ezért nyilvánult meg a kegyeletes részvét olyan nagy mértékben iránta halálában is, mondhatnám, szokatlan nagy számban jelentünk meg gyásztisztesség tételén, szeretetünk, tiszteletünk jeléül egyházmegyénk nevében koszorút tettünk koporsójára, az igaznak áldott emlékezetét lelkünkben őrizzük, de a mi emlékezetünk velünk együtt egyszer majd elmúlik, hogy e nagyon szeretett szolgatársunk, lelki barátunk emlékezte az utánunk következő nemzedék előtt is őt megillető fényben, tiszteletben fennmaradjon: kérem egyházmegyei gyűlésünket, hogy e nagy érdemű munkatársunknak tisztelt nevét, áldott emlékezetét mai jegyzőkönyvében külön gyászkeretes lapon örökítse meg.

Ezen fájó megemlékezések után áttérek az élet hétköznapi munkarendjére s elsorolom egyházmegyénk kebelében az egyházi tisztviselők sorában történt változásokat a következőkben:

Mult évi őszi közgyűlésünk idején bályoki egyházunkban már megválasztott és beiktatott, de még be nem kebelezett Enyedi Sándor ifju lelkész társunk tragikus halála következtében nevezett 5 napi szolgálata után, — oly megható eset — ismét megüresedett a bályoki lelkészi állás, a törvény rendelkezése szerint az egyházközségben megjelenve a szükséges intézkedéseket elintéztem, a szolgálattal Takács József széplaki lelkésztársunk beleegyezésével Donáth László széplaki segédlelkészt biztam meg, a ritkábban felmerülő elnöki teendők végzésére Csuka Ferencz apátkereszturi lelkésztársunkat kértem fel. A választási eljárás iránt intézkedtem s 62 választó kívánságára a meghívás formájában való választást december 18-ára kitűztem, annak vezetésére Végh József és Magyar Miklós tanácsbíró urakat kiküldtem. A közfelkiáltással megválasztott Kalmár István volt érmihályfalvai segédlelkészt a törvény szabta idő letelte után állásában megerősítettem, illetve hivatala elfoglalására felhatalmaztam. Beiktatására Végh József tanácsbíró urat felkértem, most az ifju lelkésztárs bekebelezését kérem.

A segédlelkészi karban két változás fordult elő. Mihályfalvára Szécsényi István, Nagylétára a Bertalan Imre nyirlövői rendes lelkészszé választott segédlelkész helyére Jakucs Sándor rendeltetett segédlelkészül a püspöki hivatal által, szolgálattételre mindenkinek felhatalmazást adtam.

A tanítói karban a következő változások történtek: Diószegről a Nagylétára távozott Wallner Gyula, a kassai javító intézethez

kineveztetett Mikecs Ferencz helyére megválasztattak Császár Gyula és Soós Dezső okleveles tanítók, Ujlétáról eltávozott Szabó Imre, helyére megválasztott Bátor István okleveles tanító. Székelyhidről eltávozott Szilágyi Endre, helyére megválasztott Álmosdról Király Piroska, ennek helyére Álmosdra megválasztott Kovács Anna okleveles tanítónő. A hegyközszentimrei leányiskolához megválasztott Molnár Ferencz okleveles tanító. Éradonyból eltávozott Révész József helyére megválasztott Dicső Árpád okleveles tanító, hegyközszentmiklósi ideiglenes tanító Varga Mihály oklevelet szerzett s azt bemutatta, állásában ideiglenesen megerősítettem, végleges megerősítését s bekebelezését kérem, az egyházmegyéből távozóknak elbocsátót adtam, az újonnan megválasztottakat ideiglenesen megerősítettem, bekebeleztetésüket kérem, azokat, akik még esküt nem tettek körlevélben eskütételre felhívtam. Itt említem meg, hogy hosszas szolgálataik után a tanítói karból 200 korona személyi pótlékot kaptak Ürögi Sándor érmihályfalvai és Kiss Gyula bagaméri tanítók.

A közigazgatás administrálásában teljesített számtalan intézkedések közül csak a következőket említem fel:

A székelyhidi köri számvevő Kalas István felmentését kérvén, felmentettem s a teendőkké ideiglenesen Varga Béla lelkészt bízam meg; az állás most lesz betöltve. Vecsey Sándor egyházmegyei pénztárnok elhalálózása folytán az egyházmegyei pénztár ideiglenes vezetésével Végh József gyámintézeti pénztárnokot bízam meg, ki a pénztárt egy küldöttség előtt át is vette.

Még az ősszel az albisi ügyben október 28-ra az időszakai tanácsot összehívtam.

A beküldött tanítói díjleveleket az egyházkerületi levéltár, másik példányban pedig a közigazgatási bizottság részére megküldöttem. Nehány egyházból még mindég nem érkeztek be a díjlevelek, siessenek mielőbb beküldeni. Az egészségügyi hiányok miatt hatóságilag bezárt félegyházai két iskola és a hegyközszentimrei bezárt leányiskola kinyitása iránt az alispáni hivatalnál intézkedtem, bizonyos mérvű tisztogatások után a félegyházai iskolák kinyitattak, Hegyközszentimrén pedig a fiúiskola termében folyik a tanítás, félnap a fiúk, félnap a leányokat, az efféle esetek rendkívül kellemetlenek, amennyire lehet igyekezzünk elkerülni, megelőzni őket. Az iskolák dologi szükségleteire fordított költség megtérítése végett való kérvényezésre lelkészi hivatalokhoz körlevélben felhívást intéztem.

A monospetrii tandijkárpótlás ügyben márczius 13-án tartot hatósági tárgyalásra Balogh Ferencz egyházmegyei jegyzőt küldöttem.

Piskolton a második iskola felállítása tárgyában tartott általam összehívott gyűlésen Szathmáry Sándor tanácsbíró társammal megjelentem. A vármegyei tanfelügyelőségénél közbenjártam, hogy a piskolti és ujlétai iskolák jövő évben építtessenek fel, megengedettett, hogy ez új iskolák 1912 szeptember 1-sején nyitassanak meg.

Kálvineum gyámolítására, virágvasárnap perselypénzek országos lelkészi nyugdíjintézet javára, József főherceg szanatórium segélyezésére körlevélben felhívást intéztem.

Néhány egyházból domestikai járulék törlése iránt érkezett kérvényt pártolólág felterjesztettem.

Több egyház adóhátrány követelését illető szolgabírói hivatalokhoz küldtem.

Kóly-i egyháznak megengedtem, hogy 2200 k. régi kölcsönét előnyösen konvertálhassa.

Kólykágán presbyterré választott Csatári Ferencz megválasztását, minthogy választó joggal nem birt, tehát választható sem volt, semmisnek nyilvánítottam s új választást rendeltem el, a mi csendben meg is történt.

Csóka Lajos asszonyvásári, Laczkovics László székelyhidi tanítók ellen beadott panaszra fegyelmi vizsgálatot rendeltem.

Székelyhid-i főgondnok, gondnok és tanító-presbyter választás elleni felebbezést a közigazgatási bíróság elé terjesztettem.

Ezen egyházmegyei gyűlésünket összehívtam, a gyűlési és bírósági ügyeket előadók közt kiosztottam.

Jelen esperesi jelentésem tudomásul vételét kérve tisztelettel vagyok

Nagylétán, 1911 Április 23

MARJAY PÉTER s. k.

esperes.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, az abban foglalt elnöki intézkedéseket helyben hagyja és megerősíti, s a jelentést egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni rendeli.

6. sz. Esperesi jelentésből a legőszintébb fájdalom igaz érzetével veszi tudomásul közgyűlés hivatalosan is azon nagy veszteséget, mely őszi közgyűlésünk óta egyházkerületünket sőt niagyarországi református egyházunk egyetemét

Dr. Eröss Lajos

kerületünk nagy tudományu, fáradhatatlan munkásságu landkadást nem ismerő buzgalmu püspökének; közvetlenül pedig egyházmegyénket

Vecsey Sándor

asszonyvásárai lelkész, egyházmegyei tanácsbíró és pénztárnoknak halálában érte.

A midőn megbizza elnökséget, hogy egyházmegyénknek szeretett püspökünk elhunyta feletti résztvevő érzelmeit a gyászoló család s az egyházkerületi közgyűlés előtt tolmácsolja egyszersmint mindkét jelesünk emlékének jegyzőkönyvében külön gyászlapot kíván szentelni.

Dr. Erőss Lajos

a tiszántuli ref. egyházkerület nagyérdemü
püspökének

emlékezete legyen áldott!

Meghalt 1911. március 25-én
életének 55-ik, püspökségének 3-ik évében.

Vecsey Sándor

asszonyvásarai református lelkész, az érmelléki
ref. egyházmegye tanácsbírája és pénztárnokának

emlékezete legyen áldott!

Meghalt 1911. február 1-én,
életének 65-ik, lelkipásztorkodásának
40-ik évében.

7. szám. Esperes jelenti, miszerint boldog emlékü püspökünk hiven az ő szigorú kálvinista jelleméhez, végrendeletéig meghagyta, hogy koporsójára koszorút senki ne helyezzen s egyházmegyénk is tiszteletben tartván a boldogult utolsó akaratát, a koszorú küldést mellőzte, azonban, hogy elhunyt főpásztorunk emléke iránti kegyeletünket ne csak szavakban nyilvánítsuk, indítványozza, hogy a létesítendő „Eröss Lajos“ alapra egyházmegyénk bizonyos összeget ajánljon meg.

Közgyűlés az indítványt elfogadja s az „Eröss Lajos“ alapra 50 koronát egyházmegyénk pénztárából kiutal s felhatalmazza pénztárnokot, hogy ez összeggel rendeltetési helyére juttassa el.

8. szám. Olvastatott néhai Dr. Eröss Lajos püspöknek még a múlt évben kiadott felhívása, melyben néhai Kiss Áron püspök sirja fölé emelendő emlék költségeinek edezésére adakozásra szólítja fel az egyházmegyénket.

Közgyűlés a néh. Kiss Áron siremlékére egyházmegyénk pénztárából 40 koronát kiutal és felhatalmazza a pénztárnokot, hogy az összeget rendeltetési helyére juttassa el.

9. szám. Esperes jelenti, miszerint a bályoki ref. egyház lelkészéül 1910 évi Decz. 18-án Kalmár István érmihályfalvai segéd lelkészt közfelkiáltással megválasztotta, a ki esperesi felhatalmazás folytán hivatalát már el is foglalta. — Kéri esperes az ifjú lelkész bekebelezését.

Közgyűlés a választást örömmel veszi tudomásul, Kalmár István megválasztott lelkészt hivatalában megerősíti s egyházmegyénk lelkészi karába igtatja, kötelezvéen úgy választó egyházat, mint megválasztott lelkészt, a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

10. szám Esperes jelenti miszerint a püspöki hivatal intézkedése folytán, Érmihályfalvára Szécsényi István, nagylétára pedig Jakucs Sándor rendeltetett segédlelkészül, kiknek a lelkészi szolgálat végzésére az esperesi felhatalmazást megadta.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, nevezett segédlelkészeket szeretettel üdvözli egyházmegyénk igehirdetőinek sorába, Istennek áldását kérve magasztos működésükre.

11. szám. Esperes jelenti miszerint a diószegi ref. egyház tanítóul Császár Gyula okleveles tanítót választotta meg s kéri a választást megerősíteni s megválasztott tanító bekebelezését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Császár Gyula megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába iktatja, kötelezván úgy választó egyházat mint megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

12. szám. Esperes jelenti a diószegi ref. egyháztanács tanítóul Sós Dezső okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás tudomásul vételét s megválasztott tanító bekebelezését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Sós Dezső megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába iktatja, kötelezván úgy választó egyházat mint megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére

13. szám. Esperes jelenti miszerint az ujlétai egyháztanács Bátor István okleveles tanítót választotta meg tanítóul s kéri a választás megerősítését s megválasztott tanító bekebelezését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Bátor István tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába iktatja, kötelezván úgy választó egyházat mint megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

14. szám. Esperes jelenti miszerint a székelyhidi egyháztanács leánytanítóul Király Piroska okleveles tanítónőt választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi s Király Piroska megválasztott tanítónőt állásában megerősíti.

15. szám. Esperes jelenti miszerint az álmosdi egyháztanács leánytanítóul Kovács Anna okleveles tanítónőt választotta meg, s kéri a választás megerősítését s megválasztott tanítónő bekebelezését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Kovács Anna megválasztott tanítónőt állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába igtatja, kötelezvéen ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

16. szám. Esperes jelenti miszerint a hegyközszentimrei egyháztanács leánytanítóul Molnár Ferencz okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Molnár Ferencz megválasztott tanítót állásában megerősíti.

17. szám. Esperes jelenti miszerint az éradonyi egyháztanács tanítóul Dicső Árpád okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését s megválasztott tanító bekebelezését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Dicső Árpád megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába igtatja, kötelezvéen ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

18. szám. Esperes jelenti miszerint a hegyközszentmiklósi egyháztanács eddig ideiglenes minőségben alkalmazott Varga Mihály tanítót, miután oklevelét megszerezte

rendes tanítóul megválasztotta s kéri a választás megerősítését s megválasztott tanító bekebelezését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Varga Mihály megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába igtatja, kötelezván úgy választó egyházat, mint megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

19. sz. Egyházkerületünk 433|1898 sz. rendelkezése értelmében a hivatali eskü letételére jelentkeztek: Kovács Anna álmosdi tanítónő, Varga Mihály hegyközszentmiklósi és Bátor István ujlétei tanítók.

Nevezettek a közgyűlés színe előtt a hivatalos esküt letévén, részökre az eskütételre vonatkozó bizonyítván esperes és főjegyző által kiadatni rendeltetik.

20. sz. Az egyházmegyei időszakai tanács megbízásának ideje lejárván:

Közgyűlés az időszakai tanács tagjaiul — egy évi megbízatással — megválasztja: rendes tagokul: Bányai László és Végh József egyházi Dr. Babós János világi tanácsbírákat; póttagokul: Magyar Miklós és Fráter Zoltán világi, Szatmári Sándor egyházi tanácsbírákat.

21. sz. Az egyházkerületi képviselők megbízásának ideje lejárván:

Közgyűlés egyházkerületi képviselőkül — három évi megbízatással — megválasztja: rendes tagoknak: Végh József egyházi és Magyar Miklós világi tanácsbírákat; póttagokul: Bányai László egyházi tanácsbíró és Kovács András világi főjegyzőt.

22. sz. Az egyházmegyei pénztárnoki állás Vecsey Sándor pénztárnok elhalálózásával megüresedvén:

Közgyűlés egyházmegyei pénztárnoknak Veress István bihardiószegi lelkészt megválasztja, a pénztárnok Végh József ideiglenes pénztárnoktól átvétele s ujonnan

választott pénztárnok számadása alá átadására Szatmári Sándor és Bányai László tanácsbírákat bizottsági tagokul kiküldi, egyszersmind Végh József gyámintézeti pénztárnoknak, az egyházmegyei időközi pénztár kezeléséért elismerését és őszinte köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezi.

23. sz. Kalas István a székelyhidi kör számvevője ezen állásáról lemondván:

Közgyűlés a lemondás tudomásul vétele mellett, a székelyhidi kör számvevőjéül Varga Béla érköbölkúti lelkészt megválasztja.

24. sz. Vecsey Sándor egyházi tanácsbíró elhalálzásával, egy tanácsbírói állás megüresedvén:

Közgyűlés a tanácsbírói állás betöltését elrendeli, a szavazatok beadása határidejének megállapításával esperest megbizva, s a szavazatbontó bizottság tagjaival esperes elnöklése mellett Fráter Zoltán v. tanácsbíró és Bodor Pál kakadi lelkészt megválasztja, felhatalmazván bizottságot, hogy abban az esetben ha az első szavazásnál szótöbbséget senki sem nyerne, a két legtöbb szavazatot nyert egyén között újabb választást rendeljen el.

25. a) sz. Az egyházmegyei Lelkész-Egyesület jegyzőkönyvének 2-ik pontjában azon javaslatot terjeszti be, hogy tekintettel az egyes egyházaknál lévő s nagyobb összeget kitevő országos lelkészi nyug- és gyámintézeti tartozásokra, az egyházmegyei közgyűlés hatalmazza fel az egyházmegyei pénztárnokot arra, miszerint az adócsökkentési segély második félévi részletéből visszatarthassa az egyes egyházak lelkészi nyug- és gyámintézeti járulékait.

Közgyűlésünk a javaslatot elfogadja és az egyházmegyei pénztárnok részére a kért felhatalmazást megadja.

25. b) sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Egyesület jegyzőkönyvének 3-ik pontjában s 342—1910 számú egyházkerületi végzésre hivatkozással utasíttatni javasolja a református segélyegyleti segélyben részesült kebelbeli egyházakat, hogy a nyert összegről a nyugtákat, úgyszintén a kapott segélynek mikénti felhasználásáról szóló

jelentéseiket haladéktalanul terjesszék be az esperesi hivatalhoz.

Közgyűlésünk a javaslatot elfogadja és azt egyházmegyei határozatképen kimondja.

25 c) sz. Az Egyházmegyei-Lelkészegyesület jegyzőkönyvének 5-ik pontjában jelenti, hogy az Egyházkerületi Közgyűlés 607—1910 számú végzésében újból felhívta egyházmegyénket vélemény-adásra a Dr. Baksa Lajos által a paróchiális körökre osztott egyházakban a presbyterek választása módjáról készített kétrendbeli szabályrendelet-tervezet tekintetében. Javasolja, hogy egyházmegyénk tartsa fenn e tárgyban 1910 Szeptember 28-án 13 a) szám alatt hozott elvi határozatát, mely szerint a parochiális körök, mint külön választó-kerületek, ne csupán az illető kör területéről, hanem az egész egyházközségből választhassanak presbytereket.

Közgyűlésünk a javaslatot helyesli és elfogadja s azt, mint egyházmegyénk véleményét az Egyházkerületi Közgyűlés elé terjeszti.

25 d) sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Egyesület jegyzőkönyvének 6-ik pontjában indítványozza, hogy a lelkészi árvák részére létesítendő nemeszcélú intézménynek, a Kalvineumnak fenntartásához, annak megnyitásától kezdve egyházmegyénk évi 100 koronával járuljon hozzá.

Közgyűlésünk az indítványt készséggel a magáévá teszi és azt egyházmegyei határozattá emeli, egyszersmind kijelenti, hogy érvényben tartja ezen tárgyban 1909 Május 4-én 8 sz. a) pont alatt hozott határozatát.

25. e) sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Egyesület jegyzőkönyvének 9-ik pontjában a 40—1910 számú egyházkerületi végzésre hivatkozással felhívni javasolja a lelkészeket, hogy a más egyházban esküvő párok neveit, adózási és nyilvántartási célból közöljék az illetők lakóhelyének lelkészével.

Közgyűlésünk a javaslatot helyesléssel fogadja és azt egyházmegyei határozat erejére emeli.

25. f) sz. Az egyházmegyei Lelkész-Egyesület jegyzőkönyvének 10-ik pontjában az 1223—1911 számú püspöki körlevél értelmében felhivatni javasolja a kebelbeli egyházakat, hogy a lelkészi díjleveleket 1911 Október 1-ig küldjék be az egyházkerületi levéltárhoz.

Közgyűlésünk a javaslatához hozzájárul és azt egyházmegyei határozat gyanánt kimondja.

26. szám. Tanügyi bizottság elnöke Szentkirályi Károly lelkész előszóval előterjeszti a dékáni iskola látogatásokra vonatkozó szakszerű jelentését, az öt dékáni köről nagy gonddal készített statisztikai kimutatásokat, végül az ezeket összegező táblázatot.

Közgyűlés a meleg ügyszeretettől tanuskodó előterjesztést, mely iskola ügyünk folytonos emelkedései tünteti fel, megnyugvással veszi tudomásul, s a tanügyit bizottság elnökének ügybuzgóságáért s az iskolák állapotát a legkisebb részletekig feltüntető statisztikai kimutatásokért teljes elismerését nyilvánítja s azokat jegyzőkönyvbe vétetni rendeli.

27. sz. Tanügyi bizottság f. évi Április 10-én tartott ülése jegyzőkönyvének III száma alatt, azon kérést terjeszti közgyűlés elé, hogy a kétzi egyházat a margittai dékáni körből, azon okból hogy téli időben Margittáról nehezen megközelíthető — helyezze át az érmihályfalvai dékáni körhöz, honnan az Szalacs felől kevesebb fáradsággal s könnyebben volna megközelíthető.

Minthogy a kétzi egyház téli időben Szalacsról épen oly nehezen közelíthető meg mint Margittáról s minthogy ez áthelyezés által — kívül esvén a kétzi a mihályfalvai kör természetes vonalán, ezen körnek most meglehetősen kerekdedsége zavartatná meg: Közgyűlés a kérelmet nem teljesíti, s mind két körnek mostani beosztását érintetlenül hagyja.

28. sz. Tanügyi bizottság, jegyzőkönyvének IV száma alatt, azon kérést terjeszti közgyűlés elé hogy mivel tapasztalás szerint a halotti énekek tanítása mely pedig a vallásoktatásnak egyik mellék eszköze a leány iskolákban nem műveltetik olyan mértékben a mint azt a tárgy

fontossága érdemelné: intézkedjen közgyűlés aziránt, hogy az egyház látogató küldöttségek, ezek tanításának ellenőrzését a nyári iskola látogatás alkalmával fokozottabb figyelembe részesítsék.

Közgyűlés nemcsak azon felhozott indokból mert a halotti énektanítás a vallásoktatásnak egyik mellékeszköze, hanem azért is, mert a mi isteletünk egyik legfontosabb alkatrésze — még a temetések alkalmával is — a gyülekezeti éneklés: a kérelemben foglalt indítványt magáéval teszi, s a halotti énekek tanítását a leányiskolákban is fokozatosabb mértékben megkívánja s annak élénk figyelemmel kísérésére az egyház látogató küldöttségeket utasítja.

29. sz. Az egyházmegyei tanítóegyesület f. évi április 24-én tartott gyűlésének 5. száma alatt Király Piroska székelyhidi tanítónő nagy gonddal kidolgozott indítványt az egyházamban való tanítás behozatala mellett magáévá tevén, azon kéréssel járul egyházmegyei közgyűlés elé, miszerint járuljon hozzá ahhoz, hogy egyházmegyénk elemi iskoláiban az egyházamban való tanítás legalább egy próba évre bevezetessék oly módon, hogy a jövő iskolai évtől kezdve a téli félévben 8-1-ig a nyári félévben 7-12 óráig tartnának a tanítások.

Ezen indítvánnyal szemben Molnár Antal a tanítóegyesület elnöke előterjeszti, miszerint ő úgy véli helyesen megoldhatónak ezt a kérdést, ha a tanítás a téli félévben 9—3-ig (délben egy órai megszakítással) a nyári félévben 7—10-ig és délután 3—5-ig tartatik.

Közgyűlés e kérdés felett érdemben nem határoz, hanem átteszi mindkét indítványt beható tanulmányozás végett a tanügyi bizottsághoz, s a végleges döntést annak véleményétől teszi függévé.

30. sz. A nagyszalontai egyházmegye átiratában azon indítvánnyal fordul egyházmegyénkhez, miszerint az új tantervre való tekintettel Bihar vármegye földrajzi tankönyvét a nagyszalontai, bihari debreczeni és érmelléki egyházmegyénk pályázat útján közösen készítenék el. Ezen átiratot véleményadás végett esperes ur áttette a tanügyi bizottság útján a tanítói egyesülethez, mely folyó

évi Április 24-én tartott gyűlésének 11. száma alatt feleslegesnek mondja a fentnevezett tankönyvre vonatkozó pályázat meghirdetését s az ezzel járó költségeskedést, mivel a Vaday József nagyváradi ref. tanító által szerkesztett s több tanítónk által bevezetett Biharvármegye térképes kézi tankönyve teljesen megfelel az új tanterv követelményeinek, miért is kéri a tanító egyesület közgyűlésünket, hogy a szóban forgó tankönyv pályázat útján való készíttetése helyett a Vaday földrajzi tankönyvének aprobálását határozatilag mondja ki.

Közgyűlés a tanító-egyesületnek az új földrajzi tankönyv készítését feleslegesnek jelző véleményét magáévá teszi s a nagyszalontai egyházmegye indítványához nem járul hozzá. A Vaday-féle földrajzi tankönyv használatát megengedi ugyan, da annak aprobálását nem mondhatja ki, mivel az az egyházkerület jogkörébe tartozik. — E tekintetben javasolja közgyűlés a tanító-egyesületnek, hogy egy kellőleg megokolt kérvénnyel — egyházmegyénk útján az egyházkerületi közgyűléshez forduljon.

31. sz. Dr. Babós János az egyházmegyei számvevőszék elnöke jelenti, miszerint a számvevőszék rendes tavaszi ülése nem tartatott meg, mivel az egyházak alapítvány természetű vagyongáról a kimutás még nem készült el, a körüli számvevők azonban az egyes egyházak számadásait megvizsgálták. — Az számvevőszék az évi működéséről részletes jelentését őszi közgyűléshez fogja betérjeszteni.

Tudomásul vétetik.

32. sz. Bányai László egyházmegyei számvevő betérjeszti néhai Vecsey Sándor volt egyházmegyei pénztárnok 1910 évtől vezetett s számvevőszék által megvizsgált s minden tételeiben helyesnek talált számadását az egyházmegye házi segély pénztáránál mely is a következő számadásokat tünteti fel:

Bevétel volt az 1910 évben:	9078 k. 88 f.
Kiadás volt az 1910 évben:	8575 k. 86 f.
		<hr/>
Készpénz maradvány:		503 k. 02 f.

A pénztár állag:

Kötvényeken	21270 k. 34 f.
Készpénzben	503 k. 02 f.
Hátrányokban	1120 k. 18 f.
		Összes vagyon: 22893 k. 54 f.

Közgyűlés a beterjesztett számadást helyben hagyja, néhai Vecsey Sándor gyámintézeti pénztárnok özvegyének a szokásos fentartásokkal a felmentvényt megadja, egyben felhívja Veress István megválasztott egyházmegyei pénztárnokot az 1911 évi költségelőirányzat elkészítésére.

33. sz. A kólyi egyháztanács képviselőjében lelkész beterjeszti rendes évi jelentését a „Fodor Zsigmond alapítvány“ állásáról. — A jelentés szerint az alapítvány 1911 január 1-én 13747 korona 54 fillért tett ki.

Közgyűlés a jelentést, mely az alapítványnak a múlt évben 597 korona 38 fillér gyarapodását tünteti fel — tudomásul veszi.

34. sz. Az egyházmegyei lelkészi gyámintézet kezelő választmánya, tudomásul vétel végett beterjeszti Végh József gyámintézeti pénztárnok 1910 évi számadását, melyet kezelő választmány f. évi Február hó 10-ik napján tartott ülésében tételről-tételre megvizsgálván, minden tételeiben nyugtákkal és ellen nyugtákkal igazoltnak s kifogástalan pontossággal vezetettnek talált s pénztárnok részére a felmentvényt a szokásos fentartások mellett megadja.

Közgyűlés a Végh József gyámintézeti pénztárnok részére megadott felmentvényt tudomásul s a beterjesztett számadás főbb tételeit feltüntető kimutatást jegyzőkönyvbe vétetni rendeli.

Az 1910 évi gyámintézeti számadás főbb összegeiben.

I. BEVÉTEL

	Kor. fill.
1. 1909 évi zárlat összege	77562·08
2. Kötvény kamat 1910-re kivetve	5689·55
3. Késedelmi kamat 1910-re kivetve	101·82
4. Betét után előirt kamat	211·96
5. Államsegély 1910 évre	1070·96
6. Napidij adományok	170·—
7. Baldácsi-alap 1910 évi	90·38
8. 1910-ben kiadott kölcsön után kötvényekben	13511·40
9. Leirt, de befolyt követelésekből	140·—
10. Tőkésítések a Mihályfalvai takarékp.-ban	25·02
11. „ a Semjéni hitelszövetkezetben ..	37·54
12. „ a Keresk. bank 485. sz. könyvén	79·80
13. „ a Keresk. bank 681. sz. könyvén	69·60
Összes bevétel ..	98759·15

azaz: kilenczvennyolczezerhétyszázötvenkilencz korona 15 fillér.

II. KIADÁS

	Kor. fill.	Kor. fill.
1. Gyámdijasoknak	4318·—	4318·—
2. Tőke felemelés	1191·40	
3. Uj kötvényre	12320·—	13511·40
4. Orsz. lelkészi nyugdíjintézetbe		
„ részvényes lelkészekért	782·46	
5. „ nem részvényes lelkészekért ..	540·—	1322·46
6. Kezelési költségekre	1049·96	1049·96
7. Tőkésítésre betétezt	211·96	211·96
Összes kiadás ..	20413·78	20413·78

azaz: huszezernégyszázötvenhárom korona és 78 fillér

ZÁRLAT:

	Kor. fill.	Kor. fill.
1910 évi összes bevétel.. .. .	98759·15	
1910 évi összes kiadás	20413·78	
1910 Decz. 31-iki zárlat	78345·37	

azaz: hetvennyolczezerháromszáznegyvenöt korona és 37 fillér.

Vagyonkimutatás

1. Kötvény kölcsöntőke	72845·64	
2. Régi kamathátrány	836·31	
3. 1910 évről fizetetlen kamat	730·70	
4. 1910 évről fizetetlen kés. kamat ..	37·16	74449·81
5. Betétkönyvön Keresk. bankban ..	1802·20	
6. „ „ Mihályfalvai tkpt.-ban	644·80	
7. „ „ Semjéni szövetk.-ben	788·37	3235·37
8. Készpénz	660·19	660·19
Vagyon összege:	78345·37	78345·37

azaz: hetvennyolczezerháromszáznegyvenöt korona és 37 fillér.

Összehasonlítás:

1909 évi zárlat összege	77562·08	
1910 évi zárlat összege	78345·37	
Szaporodás:	783·29	

Költségelőirányzat 1911 évre

I. BEVÉTEL:

1. 1910 évi zárlati össze	78345·37	
2. 74449 K 81 f. kölcsön után 7% kamat	5211·48	
3. 3235 K 37 f. bank betét után 5% kamat	161·76	
4. Államsegélyből	1070—	
5. Baldácsi alaptól	90—	
Összes előirt bevétel:	84878·61	

azaz: nyolcvannégyezernyolczszázhetvennyolcz korona és 61 fillér.

II. KIADÁS.

Gyámdijasoknak és pedig:

1. Szőke Jánosnének	400.—	
2. Szikszay Józsefnének	400.—	
3. Ember Józsefnének	300.—	
4. Béressy Dánielnének	300.—	
5. Ligcsei Pálnének	250.—	
6. Bajza Anlalnének	400.—	
7. Thamássy Lajosnének	400.—	
8. Nagy Istvánnének	400.—	
9. Szabó Józsefnének	400.—	
10. Kiss Albertnének	400.—	
11. Tatai Krisztinának	134.—	
12. Simon Emmának	134.—	
13. Molnár Mihálynének háromnegyed évre .	300.—	4218.—
14. Orsz. nyugdíjintézetbe		
" " résztvényes lelkészek után	742·02	
15. " " nem résztvényes lelkészek után	567.—	1309·02
16. Kezelésiköltség: pénztárnoknak	783·45	
17. " 3 ülnöknek	90.—	
18. " jegyzőnek	50.—	
19. " ügyésznek	100.—	
20. " Iroda átalány	20.—	
21. " Nyomtatvány s bélyeg	30.—	1073·45
	<hr/>	
Összes előirt kiadás:	6600·47	6600·47

azaz: hatezerhatszáz korona és 47 fillér.

1911 évre előirt bevétel	84878·61
1911 évre előirt kiadás	6600·47
	<hr/>
Előirányzott zárlat:	78278·14

azaz: hetvennyolczezerkétszázhetvennyolcz korona és 14 fillér.

Összehasonlítás.

1910 évi zárlat összege	78345·37
1911 évre előirányzott zárlat	78278·14
	<hr/>
Mutatkozó fogyás:	67·23

35. sz. Az országos ref. lelkészi nyugdíjintézet bizottsága jelenti, miszerint Végh József nyugdíjintézeti pénztárnok 1910 évről vezetett számadását, 1911 január 28-án tartott ülésében megvizsgálván, minden tételeiben helyesnek s az egész számadást rendesen vezetettnek találta.

A számadás az 1910 évről a következő számadásokat tünteti fel:

Az 1910 évben kivettetés összesen: 14839 K. 33 f.

Az 1910 évben befizettetett összesen: 10221 K. 20 f.

Hátrány 1910 Deczember 31-én: 4618 K. 13 f.

A hátrány tartozásokra vonatkozólag Végh József pénztárnok jelenti miszerint a hátrány tartozások legnagyobb része a kongrua kiutalása folytán február hóban a kongruár élvező lelkészekről be fog folyni, sőt tényleg már január hóban befolyt.

Bizottság bár megnyugvással veszi tudomásul pénztárnoknak ezen felvilágosító jelentését, mindamellett azon javaslatot terjeszti közgyűlés elé, miszerint annak keresztülvitele szempontjából, hogy a nyugdíjintézeti számadás az év végén tetemesebb hátrány nélkül lezárható legyen s ne szerepeljen egyházmegyénk évről-évre hátrányai gyanánt: mondja ki közgyűlés hogy a kongruás lelkészekről a nyugdíjintézeti járulék ne utólagosan a januári, hanem előlegesen a juliusi kongrua illetményből vonassék le.

Az egyházak hátrány tartozásainak biztosítása szempontjából javasolja bizottság, hogy az évenkénti adócsökkentési segélyek, a kerületi pénztár által az egyházmegye gyámintézeti pénztárnokától küldessenek ki is a kiutalt adócsökkentési segélyből, az esetleg hátrányban levő egyházak nyugdíjintézeti járulékát levonván, annak értékét nyugtával egyenlitse ki.

Közgyűlés a nyugdíj intézeti bizottságnak a számadás megvizsgálására, valamint pénztárnoknak a hátrányok befizetésére vonatkozó jelentését tudomásul veszi. Azon indítványához bizottságnak hogy a kongruás lelkészek nyugdíjjáruléka előlegesen a juliusi illetményből vonassék le, nem járul hozzá, mert igazságtalannak tartja hogy a nyugdíjintézettel szemben kötelezettségeiket pontosan teljesítő lelkészek kongrua illetményéből előlegesen — tehát mielőtt hátrány tartozás lenne — levonassék a nyugdíjjárulék, hanem a hátrányok megszüntetése szempontjából határozatilag kimondja hogy a nyugdíjintézettel szemben kötelezettségeiknek November 1-ig eleget nem tevő lelkészek fizetéséből esperes által közigazgatási uton tiltassék le nyugdíj tartozások. Az

adócsökkentési segélynek a gyámintézeti pénztárnokhoz utalását szintén nem hagyja helybe közgyűlés, mert a gyám és nyugdíjintézeti pénzek kivételével, minden egyéb pénzösszegek kezelése az egyházmegyei pénztárnok hatáskörébe tartozik — hanem az egyházak nyugdíjjárulékainak rendes behajthatása szempontjából utasítja a gyámintézeti pénztárnokot, hogy a hátrány kiutalásokat, az adócsökkentési segélyből leendő levonás végett, kellő időben tegye át egyházmegyei pénztárnokhoz.

36. sz. Az országos ref. egyházi közalap egyházmegyei végrehajtó bizottsága jelenti, miszerint Vecsey Sándor egyházmegyei pénztárnok közalapi járulékokról vezetett 1910 évi számadását, f. évi január 28-án tartott ülésében tétetről-tételre megvizsgálván, minden tételeiben helyesnek találta.

A számadás az 1910 évről a következő számadásokat tünteti fel.

Bevétel volt 1910 évben	4612 k. 11 f.
Kiadás volt 1910 évben	4473 k. 55 f.
	<hr/>
	Készpénz: 138 k. 56 f.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi.

37. sz. Az országos ref. egyházi közalap egyházmegyei végrehajtó bizottsága, beterjeszti a közalap 1911 évi járulékairól és a hátralékairól össze állított kimutatást, mely szerint:

Az 1911 évre kivetet, közalapi járulék: ..	4028 k. 72 f.
Hátralék 1910 Deczember 31-én	1327 k. 13 f.

Összesen tartozás 1911 évre: 5355 k. 85 f.

Közgyűlés a beterjesztett kimutatást tudomásul veszi. A még mindig nagy összegű hátrány tartozásokra nézve míg egyrészt utasítja azon egyházakat a melyeknek hátránytartozása a hozzájuk tartozó szórványok miatt szaporodott fel, 1910 évi tavaszi közgyűlésünk 16 jegyzőkönyvi szám alatt foglaltak szerinti eljárásra, más részről felelősség terhe alatt kötelezi az összes egytárat miszerint közalapi járulékaikat minden évben legkésőbb Deczember 15-ig az egyházmegye pénztárába küldjék be, hogy az összes befizetés az év végéig a földhitel intézet pénztárába felküldhető legyen.

38. sz. A nagy-váradai református tanítónő-képezde és internátus igazgató-tanácsa 1911 Márczius 9-én tartott gyűlésében

hozott 3-ik számú végzése kapcsán beterjeszti egyházmegyénkhez a kettős intézet 1910 évi, szabályszerűen felülvizsgált zárszámadásainak főbb eredmény tételeit.

Közgyűlés a zárszámadásokról szóló jelentést jóváhagyó tudomásul veszi.

39. sz. Felsőábrányi lelkész beterjeszti a m. kir. állam vasutak és a felsőábrányi ref. egyházzal kötött szerződés a hófogó védő tábláknak a lelkészi földön való felállítása tárgyában.

Közgyűlés a beterjesztett szolgálmi jogra vonatkozó szerződést, mivel sem az egyháztanács sem az egyház közgyűlése által tárgyalva nem lett, ennek pótlása végett visszaadja s utasítja az egyház tanácsot, hogy ezekkel felszerelve a szerződést a folyó évi őszi közgyűlés elé terjesszék fel.

40. sz. A bályoki egyház 798 korona 70 fillér fedezetlen tartozásának kiegyenlítésére évi közköltségének háromszorosa erejéig (50 fillér levonásával) rendkívüli pótdó kivetését határozta el s ennek jóváhagyását kéri.

A rendkívüli pótdó kivetése tárgyában szabályszerűen hozott és az egyház községi közgyűlés által is elfogadott határozatot az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyja.

41. sz. A nagylétai egyház jóváhagyás végett beterjeszti azon határozatát, melyben a takarékmagtár alapjának természetbeni kezelését beszünteti és mintegy 130 köből gabona készletének köblönként 12 koronáért való értékesítését s a befolyó összegnek az egyház fenntartási alaphoz csatolását kívánja.

Az egyházmegyei közgyűlés az elavult rendszerű takarékmagtár alap beszüntetésére vonatkozó határozatot azon kikötéssel hagyja jóvá, hogy a természetben meglévő gabona nem az előre meghatározott köblönkénti 12 koronáért, hanem folyó árban értékesíttessék s a begyűlt összeg mint „magtári tőke“ az egyház fenntartási alaphoz csatoltassék.

42. sz. A nagylétai egyház jóváhagyás végett beterjeszti a tanács által hozott és az egyházi közgyűlés által is szabályszerűen elfogadott azon határozatát, melyben a mostani lelkészlakot és a

megszüntetett takarékmagtárt bérházza kívánja átalakítani, a szintén egyházi tulajdont képező „Lőcsei“ féle házat pedig lelkész lakássá alakítani.

Ezzel kapcsolatban a fenti átalakítás költségeit, valamint az egyház 19'000 korona régi adósságát, a Debreczeni főiskola pénztárából földbirtokaira felvendő 30'000 korona törlesztéses kölcsönből óhajtja fedezni. Gondos körültekintéssel és realis számítással kimutatja, hogy a felveendő kölcsönnel — nemcsak régebbi terhes adósságaitól szabadul meg az egyház, hanem oly épületek birtokába is jut, melynek jövedelméből 15 év alatt a 30'000 korona kölcsönt is vissza fizetheti s ezen idő elteltével pedig, nagyon is számot tevő jövedelmet biztosít számára.

Az egyházmegyei közgyűlés a nagylétai egyház üdvös határozatát jóváhagyja s tekintettel a kölcsön felvételére, felsőbb megerősítés végett az Egyház kerületi közgyűléshez felterjeszti.

43. sz. Micskei ref. egyháztanács az 1908 évi október hó 6. napján hozott 41 sz. egyházmegyei közgyűlés határozatából kifolyólag 3 db. adásvevési szerződést beterjeszti s azoknak megerősítését kéri.

Közgyűlés a kimutatott adásvevési szerződéseket megerősíti és végleges megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

44. sz. Érkeserüi ref. egyház jelenti, hogy a régebb idő óta felszaporodott közalapi tartozásából 79 kor. 90 fillért behajtani nem képes, mivel az részint az illető adósoknak minden vagyon hátrahagyása nélkül a községtől végleges eltávoztása, — részben teljes vagyontalanság miatt bevehetetlen. Kéri a közgyűlést, hogy a 79 korona 90 fillér közalapi hátrány leírására vonatkozólag intézkedjen.

Közgyűlésünk tudomásal bir arról, hogy a 79 kor. 90 fillér közalapi hátrány tartozás felhajtása a közigazgatási hatóság közbejöttével is megkísértetett és hogy az az egyháztanács által előadott indokok alapján bevehetetlen; miért is az érkeserüi ref. egyház kérelmét a 79 korona 90 fillér közalapi hátrány tartozás leírása tárgyában a közalapi végrehajtó bizottsághoz pártolólag felterjeszti.

45. sz. Az ér-bogyoszlói egyháztanács bemutatja tanítói állomásának újonnan felvett díjlevelét, továbbá a szervezendő második tanítói állásának új díjlevelét.

Közgyűlésünk, minthogy a díjlevelek úgy a presbyterium, mint az egyházközségi közgyűlés által szabályszerűen letárgyaltattak és elfogadtattak, minthogy az első tanítói állomás új díjlevele a régivel szemben semmi csökkenést nem tüntet fel; minthogy a második tanítói állomás díjlevelében megállapított 100 korona helyi hozzájárulás fedzete biztosítva van: mindkét tanítói állomás díjleveleit jóváhagyja és megerősíti.

46. sz. Az ér-bogyoszlói egyháztanács bejelenti, hogy lelkészi lakását és tanítói lakását, melyek immár tarthatatlan állapotban vannak, megfelelő és célszerű átalakításokkal teljesen rendbe hozni óhajtja.

Közgyűlésünk, minthogy az ügy a presbyteriumban és az egyházközségi közgyűlésben szabályszerűen letárgyaltatott és elfogadtatott; minthogy a 7784 korona 40 fillér költséget az egyház e célra gyűjtött és meglévő készpénzéből fedezi és így e célra új kivetést eszközölni nem szükséges: a bemutatott tervet és költségvetést jóváhagyja és megerősíti és a két épület átalakításához az engedélyt készséggel megadja.

47. sz. Az ér-bogyoszlói egyház második iskola és tanítói lakás építése céljából 13.000 korona kölcsön felvételére és ezen kölcsön 10 év alatt leendő visszafizethetése céljából 10 éven keresztül rendkívüli építési adó kivetetésére engedélyt kér.

Miután az ügyek úgy a presbyteri gyűlésben, mint az egyházi közgyűlésben szabályszerűen letárgyaltattak, Közgyűlésünk a bemutatott tervrajzot és költségvetést jóváhagyja és megerősíti, a kölcsön-felvételre és a rendkívüli adó kivetetésére a kért engedélyt megadja és az egyház kérelmét pártoló ajánlással felterjeszti az Egyházkerületi Közgyűléshez.

48. sz. Az Egyházkerületi Közgyűlés 1910 évi 343. II. számú végzésével egyházmegyénkhez véleményezés végett leküldte az Egyetemes Konvent javaslatát (1910 évi 119 sz. 5 p.) a misszió-ügy kezelésére vonatkozólag. Erre nézve felolvastatik az egyházmegyei missziói-bizottság elnökének, Veress István

bihar-diószegi lelkésznek, e tárgyban készített és beadott véleményes jelentése.

Közgyűlésünk a missziói-bizottság elnökének nagy ügyszeretettel és körültekintő gondossággal készített véleményes jelentését minden tekintetben a magáévá teszi és az abban foglalt javaslatokhoz hozzájárul. Ehez képest egyházmegyénk a misszió-ügy kezelésére vonatkozó javaslat tárgyában észrevételei és megjegyzései során következő véleményt terjeszt fel az Egyházkerületi Közgyűléshez.—A missziói jelentés nyolcz fejezete egy kilenczedikkel volna kiegészítendő, ily czimen: A más felekezetekhez való viszony; ez nagy fontosságú azon oknál fogva, mert a missziói pontok épen idegen felekezetek közé vannak beékelve. — A 4-ik mellékleten kitüntetendő volna az is, hogy a református vallásból kilépettek mely felekezetekbe tértek át: fontos kérdés, hogy hiveinket az azon vidéken többséget képező felekezet vonja-e magához, avagy más kisebbségi felekezet? A 6-ik mellékletbe felveendő volna ez a kérdés is: Élnek-e a hivek rendszeren az úrvacsorával s ha nem, minő intézkedéseket tett erre nézve a lelkész?; ez a vallásosságnak, kivált a missziói pontokon, jelentős fokmérője. — Ugyanott lehetne kérdő pontot beiktatni a betegek látogatásáról is, a mi egyik legszebb s legmélyebb hatásu belmissziói ténykedés. Ugyanott jelentés volna kérendő a történt adakozásokról és adományokról is, mivel az áldozatkészség szintén nevezetes mutatója a vallásos hitbuzgóságnak és a kegyes indulatnak.

49. sz. Az Egyházkerületi Közgyűlés 1910 évi 343. III. számú végzésével felhívja egyházmegyénket, hogy adjon véleményt az érmelléki és a bihari egyházmegyék közötti határkiigazítási kérdésről; felhívja továbbá arra, hogy az ér-ábrányi (felső-ábrányi) missziói kápláni állás szervezése tárgyában terjeszsen fel térképpel ellátott, kellően felszerelt javaslatot. Erre nézve felolvastatik az egyházmegyei missziói-bizottság elnökének, Veress István bihar-diószegi lelkésznek, e tárgyban készített és beadott véleményes jelentése.

Közgyűlésünk a missziói-bizottság elnökének nagy ügybuzgósággal és gondosan elkészített s térkép-vázlattal is felszerelt véleményes javaslatait minden tekintetben a magáévá teszi és az abban foglalt javaslathoz hozzájárul. Ehez képest egyházmegyénk a két-rendbeli felhívásra vonatkozólag észrevételei és megjegyzései

során következő véleményt, illetve javaslatot terjeszti fel az Egyházkerületi Közgyűléshez.

Egyházmegyénk teljes tudatában lévén azon felelősségnek, melyet a szórványokban lakó hiveink lelki gondozása az egyházi hatóságokra ró; véget vetni óhajtván annak a sajnálatra méltó határvillongásnak, mely az érmelléki és a bihari egyházmegyék közt az egyes szórványok felett közel egy évtized óta tart s a melynek következtében egyik-másik népesebb szórványban (pl. Felső-Dernán) a református lelkész hiánya miatt felekezeti önérzetünket sértő esetek történnek; hangsúlyozván azt, hogy itt a főkérdés nem egyik-másik szórványnak a hovátartozása, hanem az, ahogy ezek az exponált szórványok valamelyes módon lelki gondozásban részesíttessenek: a maga részéről hozzájárul a bihari egyházmegye azon kívánságához, hogy (a Berettyótól délre fekvő és) a szalárdi járáshoz tartozó következő szórványok: Tataros, Hagymádfalva, Kövesegyháza, Görbesd, Nadánytelek és Csujafalva engedtesse át a bihari egyházmegyének oly célból, hogy a bihari egyházmegye ezekből és a többi nem vitatott szórványokból alakítson akár Tataros, akár Nagy-Tótfalu központtal missziói lelkészséget. — Az érmelléki egyházmegye által felállítandó misszió lelkészséghez pedig tartoznának Felső-Derna központtal a következő margittai járásbeli szórványok: Alsó-Derna, Terje, Bodonos, Sástelek, Almaszeg, Papfalva, Várviz, Vezsár, Középes, Csételek, Bozsaly, Bisztra-Ujfalu, Baromlak (Blága-rét) 583 lélekszámmal.

A lelkész kapna lakást, fűtést, világítást a bányateleptől, továbbá évi 300 koronát, azon kívül a felső-dernai állami iskolában a hitoktatásért 120 koronát. Egyházmegyénk tiszteletteljes felterjesztésben kéri az Egyházkerületi Közgyűlést, méltóztassék az Egyetemes Konventnél 400 korona évi segélyre ajánlani a felső-dernai missziói lelkészséget, így aztán remélhető volna az állami kongrua megnyerése a lelkész részére. A missziói lelkész kötelessége volna a csételeki gör. keleti iskolába járó mintegy 30 református gyermek vallásos oktatása. — Fekete-Erdő nem osztható be sem a felső-dernai missziói lelkészséghez nagy terjedelme miatt, sem Berettyó-Széplakhoz a nagy távolság miatt: ezért egyházmegyénk ismét azt javasolja, hogy Fekete-Erdő a bihari egyházmegyebeli Élesdhez csatoltassék, a mely neki vasuti és postai állomása és a melylyel kényelmes automobil összeköttetése van.

Az ér-ábrányi (felső-ábrányi) missziói kápláni állásra vonatkozólag Közgyűlésünk ezuttal is fentartja 1909 Október 7-én 21 szám alatt hozott határozatát és újból

tiszteletteljes felterjesztésben kéri az Egyházkerületi Közgyűlést méltóztassék ezen állást, az Egyetemes Konventnél 500 korona évi segélyre ajánlani, egyben a felső-ábrányi lelkész részére a káplántartási kongruát 36—1909 sz. egyh. ker. végzés értelmében kieszközölni. Ezzel kapcsolatosan felterjeszti Közgyűlésünk az ér-ábrányi lelkésznek jelentését az anyaegyházhoz tartozó szórványokban az 1910 év folyamán teljesített lelkési működéséről, a szórvány-terület térképével együtt. Közgyűlésünk elismeréssel vesz tudomást az ér-ábrányi lelkész buzgó munkálkodásáról és részére fuvardíj-megtérítés czimén az egyházmegyei házi-segély-pénztárból 20 koronát kiutalványoz.

50. sz. Könyves Tóth Sámuel álmosdi lelkész kéri az álmosdi lelkési díjlevélnek helyesbitett és végleges megállapítását azon okból, mivel a jelenlegi díjlevél a régi díjlevelekhez képest fizetés-csonkítást tüntet fel az ő nézete szerint. Kérvényéhez állításának igazolására mellékel különböző időkben kelt ötrendbeli díjlevelet.

Közgyűlésünk a kérvényt visszateszi a folyamodó lelkészhez azon felhívással, hogy ezt a nagyjelentőségű és alapos elbírálást igénylő ügyet tárgyalassa le a presbyteriummal és az egyházközségi közgyűléssel s a hozandó határozatok kíséretében terjeszse fel újból egyházmegyei közgyűlésünkhöz.

51. sz. Az éradonyi ref. egyház az 1910. évi április hó 21-én hozott 27 sz. egyházmegyei határozat értelmében az 1910 évi számadást a 4500 koronás iskolai építési kölcsönről, továbbá az 1911 évre megállapított kivetési kulcsot jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett 1910 évi számadást elfogadja és az 1911 évre megállapított kivetési kulccsal együtt jóváhagyja.

Tárgyalás alá vétetnek a tiszántuli ref. egyházkerülethez népiskolai tőkesegélyre folyamodó egyházak kérvényei, a mint következnek.

52. sz. Az érköbölkuti egyház új iskola építésére 3000 kor. népiskolai tőkesegélyt kér.

A kérvény az előirt mellékletekkel szabályszerűen fel van szerelve a tervrajz és költségvetés 1910 Április 21-én tartott egyházmegyei közgyűlés 34. sz. végzésével helyben hagyatott: Közgyűlésünk az évtizedek mulasztásait, nagy buzgósággal s erejét meghaladó áldozatokkal helyre hozni igyekező, az utóbbi évek építkezései következtében nagy adóssággal terhelt egyházat a kért segélyre a legelső sorban s a legmelegebben ajánlja.

53. sz. A hegyközszentimrei egyház új iskola építésére 8518 kor. 80 fillér népiskolai tőkesegélyt kér.

Közgyűlés teljes tudatában van annak, hogy hegyközszentimrén egy új iskola építése immár elodázhatatlan (az egyik tanterem rozzant volta miatt ezidő szerint hatóságilag be van zárva) s az építkezésre vonatkozó tervrajzot és költségvetést már az 1910 évi Szeptember 28-án tartott közgyűlésében helyben hagyta: tudatában van annak is, hogy a hegyközszentimrei egyház az építés költségeit saját erejéből fedezni nem képes, s azért a jelzett és a segélyre nagyon is ráutalt egyházat a kért segélyre a legelső helyen és a legmelegebben ajánlja. — Minthogy azonban a betérjesztett kérvény mellől hiányzik az 1 és fél %-ot 32 évre elfogadó presbyteri és egyházközségi közgyűlési határozat, utasítja közgyűlés lelkészt, hogy ezen hiányzó okmányokat az iratokhoz csatolás végett az esperesi hivatalhoz haladéktalanul terjessze be.

54. sz. Az érbogyoszlói egyház, új iskola építésére 8000 korona népiskolai tőkesegélyt kér.

A kérvény az előirt mellékletekkel szabályszerűen felvan szerelve, a betérjesztett tervrajzot és költségvetést az egyházmegye közgyűlése helyben hagyja és megerősíti s a sok építkezés terhét hordozó s ennek következtében rendkívüli pótdókkal az elhordozhatlanságig megterhelt egyházat 3000 korona segélyre a legmelegebben ajánlja.

55. sz. A szalacsi ref. egyház jelenti, miszerint a néh. Zsigó Endre ur hagyatékából a közelebbi időben vásárolt

123 számú házat, kis fitanítói lakásul szándékozik átalakítani oly módon, hogy a telek körül kerítése mellett, a telken levő házat minden nagyobb megbontás nélkül kellőleg kijavíttatja, a szükséghez képest új ajtók és ablakokkal ellátatja, szóval lakható állapotba hozza s ezen munkálatokat egy építető gondnok mellé választott öt tagu bizottság felügyelete alatt, helybeli mesterekkel házilag kívánja végeztetni. Kéri egyháztanács ezen intézkedésének tudomásul vételét.

Közgyűlés, amennyiben nem új építkezéstről hanem csak egy meglévő épület jó karba helyezéséről van szó, az egyháztanács intézkedését — tervrajz és költségvetés nélkül is — helyben hagyja és megerősíti.

56. sz. A szalacsi ref. egyháztanács bejelenti, miszerint a leányiskola céljaira két tantermet és két tanítói lakást szándékozik építeni a f. évi Márczius 4-én tartott gyűlésének 5 számú határozata szerint oly módon, hogy a most meglévő leány iskola s tanítói lakásból alakít két tantermet s ezek mellé két oldalt a két tanítói lakást. A tervrajz és költségvetés elkészítésével Murányi János káptalani építőmestert bizza meg egyháztanács s az építkezést 1912 Szeptember 30-ig akarja létesíteni. Kéri az egyháztanács ezen intézkedéseinek helybenhagyását.

Közgyűlés a szalacsi egyháztanácsnak iskola és tanítói lakások építésére vonatkozó határozatához elvileg hozzá járul, azonban megkívánja hogy az építési tervrajz és költségvetés közgyűlésünkhöz az építkezés megkezdése előtt idejében terjessze be, a végleges megerősítés csak azok átvizsgálása után levén megadható.

57. sz. Tárgyalás alá vétetett Nagy Imre szalacsi ref lelkész az iránti kérvénye, hogy a lelkészi lakásnak 1909 évben eszközölt átfestésénél felmerült s általa kifizetett 152 korona költségnek, — mely összeg megtérítését az egyháztanács folyvást megtagadja — részére leendő megtérítésére az egyháztanács illetve gondnok kötelezőleg utasíttassék.

Közgyűlés a kérvényt, tekintettel arra hogy ez az ügy, a szalacsi egyházban felmerült részint közigazgatási,

részint fegyelmi bíróági ügyekkel — a melyet azonban az iratok elveszése miatt eddig letárgyalhatók nem voltak — szoros összefüggésben van, vissza teszi kérvényező lelkészhez, azzal, hogy várja be azon, a mikor — az ügyiratok újabb beszerzése után a közigazgatási bíróság ebben az ügyben is dönteni fog.

58. sz. A vedresábrányi ref. egyháztanács az 1910 évi április hó 21-én hozott 36 sz. egyházmegyei határozat értelmében a templom tornyának új építése és a lelkészlaknak átalakítási munkálataira vonatkozó felülvizsgálati jegyzőkönyvet beterjeszti azon határozatával, hogy mivel vállalkozók a tervtől némi részben eltértek, mi által a toronynak szépsége és arányossága feltűnően csökkent, vállalkozóknak a még fizetetlen összeget csak úgy hajlandó folyósítani, ha vállalkozók az általuk teljesített pót munkálatok felszámításától elállanak és a szerződésileg kikötött vállalati összegből 500 koronát elengednek.

Egyházmegyei közgyűlés az egyháztanács által bemutatott határozatot jóvá nem hagyja. Felhívja a vedresábrányi egyháztanácsot, hogy Mágori Ferencz és társa vállalkozókkal a békés egyezséget kísértse meg és ha ez eredményre nem vezetne, az esperes urnak ezt jelentse be. Esperes Urat pedig felkéri, hogy ez esetben államépítészeti szakértővel az építkezést vizsgáltsa felül s az egyházmegyei közgyűlés majd ennek alapján fog határozatot hozni.

59. sz. A vedresábrányi egyháztanács beterjeszti, 31911 sz. a. felvett határozatát, melyben kéri, hogy az 1908—1910 években gondnoki tisztet viselt Mészáros Bálint ellen, — aki 220 kor. 80 fillér összegű egyházi adót be nem hajtott — a fegyelmi eljárás elrendeltesék.

A közgyűlés a fegyelmi eljárást el nem rendelheti. mivel Mészáros Bálint egyházi gondnoknak megszűnt lenni, s így felette az egyházmegye e tekintetben nem rendelkezik. Az egyháztanácsot azonban utasítja, hogy a kint levő hátrányt, — ha szükségét látja — a közigazgatási hatóság közbe jöttével is, — még ez év folyamán hajtsa fel.

60. sz. Az érmihályfalvai ref. egyház beterjeszti jóváhagyás végett az érmihályfalvai 385, 389 és 392 sz. tkvi betétekben foglalt taksás telkeinek eladására vonatkozó s ugy az egyháztanács, mint az egyházi közgyűlés által szabályszerűen elfogadott három rendbeli adásvevési szerződéseit.

Az egyházmegyei közgyűlés, az érmihályfalvai egyházra előnyösnek mutakozó — mindhárom adásvételi szerződést — jóváhagyja és megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

61. sz. Tóth József volt hegyközszentmiklósi, jelenleg gyulavári tanító kérvénye, melyben hátralékos fizetésének és szőlőtelepítési költségeinek a hegyközszentmiklósi egyház által való megfizetését kéri.

A mennyiben a kérvény adatai semmiféle okmánnyal igazolva nincsenek, egyoldalulag pedig az ügyet előbírálni nem lehet felkéri az egyházmegyei közgyűlés Nagytiszt. Esperes Urat, hogy a kérvényben foglaltakra nézve a hegyközszentmiklósi egyházat nyilatkozattételre hívja fel és az ügyet az V t.-cz. 33 §-ának 5 pontja alapján az őszi közgyűlés elé terjessze be.

62. sz. Moldvai József és társai székelyhidi lakosok fellebbezési kérvényt nyujtanak be aziránt, hogy egyházmegyei közgyűlés a székelyhidi ref. egyháztanács 1911 Február 15-én tartott gyűlésének 5 számu határozatát, melyben egyháztanács a Január 18-án megejtett gondnok s presbyter választás ellen beterjesztett fellebbezést magáévá teszi s az egyházi bíróság elé felterjesztendőnek határozza — semmisítse meg azon okon, mert a presbyteri gyűlést összehívó meghívó levélben nem volt szabatosan körülírva a tárgy, melyről a határozat hozatal kivántatott s így az ahoz való szólás előzetes készülés nélkül korlátozva volt.

Közgyűlés Moldvai József és társai fellebbezését elutasítja s a székelyhidi egyháztanács fellebbezők által nehézményelt határozatát helyben hagyja és megerősíti, mert a meghívóban fellebbezők által kifogásolt tárgy megjelölése elég világosan megjelöli a gyűlés tárgyát, mikor egy előző gyűlés ismert határozatának pótlásáról

szól és mert ez az ügy illetve az egyháztanács kifogásolt határozata s az annak alapjául szolgáló fellebbezés az egyházi bíróság elé levén felterjesztve, az ezen ügybeni ítélet hozatal annak hatáskörébe tartozik.

63. sz. Bereczki Lajos és ifj. P. Pál János albisi lakosok megfélebbezik az albisi egyháztanács 1911 Február 8-án 3-ik jkvi sz. a. hozott határozatát, a melyben nevezetteket kötelezte arra, hogy a folyó évben fogadják el és viseljék az egyházi tisztséget, melyre őket az egyháztanács megválasztotta, vonakodás esetén pedig 40-40 korona felmentési díjat fizessenek.

Közgyűlésünk a fellebbezésben előadott méltányossági indokoknak helyt adván, az egyháztanács határozatát feloldja és felebbezőket az egyházi-tisztség viselése alól a folyó 1911-ik évről felmenti; egyfelől azért, mert felebbezők kijelentették az egyháztanács előtt, hogy a jövő 1912-ik évre készséggel elvállalják az egyháztisztséget; másfelől azért, mert az egyháztanács a folyó évre már ugy is választott más két egyházfit, a kik tisztségüket el is vállalták.

64. sz. A bihar-félegyházai egyháztanács bejelenti, hogy az 1911 Február 19-én tartott egyházközségi közgyűlésben gondnokká elválasztott Nagy Fodor József a gondnoki tisztség elvállalását megtagadta.

Közgyűlésünk a becsatolt iratokból megállapítván, hogy N. Fodor József az Egyházi Törvények I t.-cz. 110 §-a alapján a gondnoki tisztség alól leendő felmentésére semmi elfogadható okot nem tudott felhozni, őt a gondnoki tisztség viselésének megtagadásáért a hivatolt térvényszakasz és az egyházmegyei ügyrend II. része értelmében 100 (Egyszáz) korona felmentési díj megfizetésére kötelezi s egyben határozatilag felkéri a főszolgabírót, hogy N. Fodor Józsefen a 100 korona felmentési díjat a bihar-félegyházai községi előljáróság útján az ottani reform. egyházközség javára behajtatni sziveskedjék.

65. sz. A jegyzőkönyv hitelesítésével: Dr. Babós János v. tanácsbíró, Lengyel Pál kiskereki-i, Szabó Zol-

tán székelyhidi lelkészek és Fazekas Imre főjegyző megbizatnak.

A 3—24, 26—37, 52—57, 62 és 65 számokat jegyzette: Fazekas Imre egyh. főjegyző.

A 39, 43, 44, 51, 58 és 59 számokat jegyzette: Kovács András v. főjegyző.

Az 1, 2, 25a—f, 38, 45—50, 63 és 64 számokat jegyzette: Balogh Ferencz egyh. aljegyző.

A 40—42, 60 és 61 számokat jegyzette: Végh István v. aljegyző.

Hitelesítettett:

Székelyhidon, 1911. Julius 9-én.

LENGYEL PÁL

SZABÓ ZOLTÁN

FAZEKAS IMRE

egyházmegyei főjegyző.

Birósági ügyek

Birósági ügyek.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétel az Érmelléki Református Egyházmegye bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak 1911 évi Április hó 25-ik napján Székelyhidon tartott üléséről.

Jelen voltak:

Marjay Péter esperes, mint elnök, Szatmári Sándor, Bányai László, Fazekas Imre, Végh József egyházi, Konrád László, Fráter Zoltán, Magyary Miklós, Dr. Babós János világi tanácsbírák, Dr. Várady Miklós egyházmegyei ügyész, Balogh Ferencz egyházmegyei egyh. aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

Marjay Péter esperes elnök az ülést megnyitván, kijelenti, hogy a jelen ülés tárgyát a Csóka Lajos asszonyvásárai tanító fegyelmi ügye fogja képezni. Jelenti, hogy Fényes Endre egyházmegyei gondnok az ülésen való megjelenésben akadályozva lévén, a tárgyalást ő fogja vezetni. Megállapítja hogy a tárgyalásra a felek szabályszerűen beidézettek és a tárgyaláson Daróczi Lajos panaszló, Csóka Lajos panaszlott és 10 tanu megjelentek. Elnök kijelenti, hogy Végh József egyházi — és Dr. Babós János világi tanácsbírák, mint egyházmegyeileg kiküldött vizsgáló biztosok a jelen ügy elbírálásában részt venni nem fognak. Elnök kérdést intéz a felekhez, hogy a bíróság tagjai ellen van-e érdekeltség czimén kifogásuk? Minthogy ilyen kifogás egyik részről sem tétetett, elnök a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki és felhívja Magyary Miklós előadót az ügy ismertetésére.

Magyary Miklós tanácsbíró, mint előadó ismerteti s egyben felolvassa Perecsenyi József, Daróczi Lajos és 15 társuk asszonyvásárai lakosok panaszlevelét, melyben azzal vádolják Csóka Lajos asszonyvásárai református tanítót, hogy a legutóbbi országgyűlési képviselő — és megyebizottsági tag — választások alkalmával ígérek és ijesztgetések által korteskedett; a korteskedések alkalmával többeket becsmérő és becsületsértő kifejezésekkel illetett;

az iskola-mulasztó gyermekek szülőit büntetésekkel zaklatja: hivatali kötelességében sokat mulaszt, a mennyiben az 1910 év őszén három napon nem tartott iskolát. Előadó ismerteti továbbá Csóka Lajos vádlott védekező nyilatkozatát, melyben panaszlott felhossa, hogy ezt az ügyet csupán néhány ellenfelének személyes bosszuvágya indította ellene, úgy hogy a panaszlevél aláíróinak nagy része már bocsánatot is kért tőle; mellékfoglalkozásainak vitelére egyházhatóságától engedélyt nyert s azokat az iskolai tanítás idején kívül végzi; a terhére rótt vádbeli cselekményeket, mint valótlan állításokat, tagadja; az iskolai mulasztások birságotlásánál kötelességét teljesítette; a meg nem tartott tanítási napokat kellőképpen igazolja. Előadó ismerteti az egyházmegyei kiküldöttek által tartott vizsgálat jegyzőkönyvét, melynek közlése szerint az összes panaszosok Daróczi Lajos kivételével panaszuktól elállanak, sőt a vádat fentartó Daróczi Lajos is hajlandó volna elejteni a vádat, ha a panaszlott visszatértené neki 60 korona előlegezett költségét; a mit azonban panaszlott ártatlansága tudatában nem teljesített; ismerteti a jegyzőkönyv alapján a panaszlónak, a panaszlottnak és a tanuknak kihallgatását s vallomását. Előadó végül ismerteti Dr. Várady Miklós ügyészi véleményét, a melyben ügyész csupán az iskolai tanítás elmulasztására vonatkozó vádpont tekintetében, amennyiben az beigazolást nyerne, tartja fenn a vádat, a többi vádpontra nézve elejti a vádat, mivel azok egyrészt semmi alapot nem nyújtanak a vád emelésre, másrészt a polgári bíróság hatáskörébe tartoznak.

Elnök a bizonyítási eljárást elrendeli. Panaszló Daróczi Lajos valamint panaszlott Csóka Lajos további nyilatkozatot nem kívánnak tenni. Panaszló kéri Perecsenyi Józsefnek tanuként leendő kihallgatását; ezt azonban a bíróság mellőzi, mivel a nevezett egyike a panaszosok egyike volt s így a tárgyaláson tanuként nem szerepelhet. Panaszoló kívánságára a bíróság kihallgatja Ónodi József tanut, a ki eskü alatt vallja, hogy a korcsmai verekedés alkalmával őt Gacsályi Sándor izgatta tényleg, a panaszlott tanító nem mondta neki, hogy Gacsályira valljon a saját magamentése érdekében.

Elnök a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja és felhívja ügyészt indítványának megtételére. Ügyész indítványozza, hogy a panaszlott ellen a fegyelmi eljárás szüntetessék be, a panasz utasíttassék el, a panaszló az eljárás költségeiben marasztaltassék el, minthogy az iskolai tanítás elmulasztásának vádja ellen nincs bizonyíték s a vád egyéb pontjai sincsenek beigazolva.

Elnök zárt ülést rendel el és ebben a bíróság egyhangulag a következő

ítéletet hozta:

A panasz elutasítatik, Csóka Lajos panaszlott a vád és következményei alól felmentetik, Daróczy Lajos panaszló a felmerült 40 korona vizsgálati költségben elmarasztaltatik és a megidézett s megjelent tanuk részére fejenként 2 korona napidij: 10 tanu részére 20 korona megfizetésére köteleztetik, illetve az általa vizsgálati költség fejében 60 korona a megnevezett kiadások fedezésére visszatartatni rendeltetik.

Indokolás.

Az összes panaszlók egy kivételével visszaléptek, az egyedül maradt panaszló is költségei megtérítése ellenében hajlandó lett volna visszavonni panaszát. A panaszló a tárgyalás során egy tanut sem tudott állítani, a ki igazolta volna vádjait. A panaszt tehát el kellett utasítani és az eljárás költségeiben panaszlót el kellett marasztalni.

Ezen ítélet nyílt ülésben a felek előtt kihirdetvén és szabályszerűen feltételvén a kérdések, panaszló az ítélet ellen felebbezést jelentett be, ügyész az ítéletben megnyugodott.

Kelt mint fent.

BALOGH FERENCZ

egyházmegyei aljegyző
mint jegyzőkönyvvezető

MARJAY PÉTER

esperes-elnök.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az Érmelléki Református Egyházmegye bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak 1911 évi Április hó 24-ik napján Székelyhídon tartott üléséről.

Jelen voltak:

Marjay Péter esperes, mint elnök, Szatmári Sándor, Bányai László, Fazekas Imre, Végh József egyházi, Konrád László, Fráter Zoltán, Magyar Miklós, Dr. Babós János világi tanácsbírák, Dr. Várady Miklós egyházmegyei ügyész, Balogh Ferencz egyházmegyei egyh. aljegyző, mint jegyzőkönyvezető.

Marjay Péter esperes elnök az ülést megnyitván, kijelenti, hogy a jelen ülés tárgyát a Laczkovich László székelyhídi tanító fegyelmi ügye fogja képezni. Jelenti, hogy Fényes Endre egyházmegyei gondnok az ülésen való megjelenésben akadályozva lévén, a tárgyalást ő fogja vezetni. Megállapítja, hogy a tárgyalásra a felek szabályszerűen beidézettek és a tárgyaláson a panaszló székelyhídi református egyház képviselőjében Szabó Zoltán református lelkész; Laczkovich László tanító panaszlott és tanuk gyanánt a székelyhídi református egyház presbyterei Magyar Miklós főgondnokkal megjelentek. Elnök kijelenti, hogy Végh József egyházi tanácsbíró, mint egyházmegyeileg kiküldött vizsgáló biztos a jelen ügy elbírálásában részt venni nem fog. Elnök kérdést intéz a felekhez, hogy a bíróság tagjai közül valamelyik ellen van-e érdekeltég czimén kifogásuk? Panaszlott kijelenti, hogy Magyar Miklós tanácsbíró, mint egyik tanu ellen érdekeltégi kifogása van; elnök a kifogásnak helyt ad s ehhez képest Magyar Miklós tanácsbíró a jelen ügy elbírálásában nem fog részt venni. Erre elnök a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki és felhívja Konrád László előadót az ügy ismertetésére.

Konrád László tanácsbíró, mint előadó ismertető a székelyhídi református egyháztanácsnak, illetve annak képviselőjében Szabó Zoltán református lelkésznek Laczkovich László székelyhídi református tanító ellen beadott három rendbeli feljelentését, illetve panaszát. Az első panaszlevél szerint panaszlott 1910 Deczember 16-án este a fürdő-vendéglő helyiségében illetlenül viselkedett és szeméremszérvő cselekedetével közbotrányt okozott s e közben az Egyháztanács egyik tagját durván megsértette; majd később az e miatt történt szóváltás folyamán több tanuk előtt a székelyhídi

egyház presbyteriumát durva, goromba kifejezésekkel sértegette s nyilvánosan kigunyolta. A második panaszlevél szerint panaszlott a Nagy-Károlyban megjelenő „Közérdek“ című hetilap 1910 Deczember 10-iki számában olyan cikket bocsátott közre, melyben a székelyhidi református lelkészt kiméletlen hangon önzéssel s anyagi érdekeinek a közérdek rovására előmozdításával vádolja s egyben erősen izgat a református felekezeti iskola ellen. A harmadik panaszlevél szerint panaszlott megtagadta az engedelmességet az Egyháztanács 1910 Deczember 30-iki 3 sz. végzése ellen, melyben panaszlott a közelgő egyházközségi választásokra egyik jegyzőül kiküldetett. Előadó úgy a panaszleveleket, mint a fentemlített hirlapi cikket felolvassa a tárgyalás során.

Előadó továbbá ismerteti panaszlottnak védekező nyilatkozatait. E szerint panaszlott kényszerítő szükség hatása alatt, sértő szándék nélkül követte el illetlen s szeméremszétkeltő cselekedetét; kiméletlen támadások folytán használta a presbyterium ellen mondott durva, sértő kifejezéseket, azonban utána tette, hogy „tisztelet a kivételeknek.“ A nehézményezett hirlapi cikket nem ő írta, hanem a „Közérdek“ felelős szerkesztője, Simkó Aladár nagykárolyi lakos, a ki a cikkben foglaltakért elvállalja a felelősséget. A presbyterium által reábizott jegyzőséget a választások alkalmára azért nem fogadta el, mert díjlevelében ilyenmü kötelessége nincs kitüntetve, másfelől meg önérzete nem engedte, hogy ily megbízást fogadjon el a presbyteriumtól, a mely őt korábban bizalmatlanság folytán elmozdította az egyházi jegyzőségtől. Előadó a tárgyalás során panaszlott nyilatkozatait is felolvassa.

Előadó ismerteti aztán az 1911 Április 21-én Székelyhidon Végh József és Dobozy Kálmán tanácsbírák, mint egyházmegyei biztosok által tartott vizsgálat jegyzőkönyvét és az abban foglalt tanuvallomásokat.

Előadó végül ismerteti. Dr. Várady Miklós egyházmegyei ügyész vádindítványát, melyben vádat emel panaszlott ellen, a ki az egyházas tekintélyt lealacsonyította s egyházi állásának méltóságát megsértette; a ki egyházi felsőbb hatóságát nyilvánosan kigunyolta; a ki megtagadta felsőbbsege iránt az engedelmisséget; végül a ki az általa közzétett vagy általa sugalmazott hirlapi cikkben egyháza és iskolája ellen hütlenséget követett el.

Elnök a bizonyítási eljárást elrendeli. Panaszló nem kíván további nyilatkozatot tenni, hanem hivatkozik a panaszlevelekre.

felsorolt s a vizsgálati jegyzőkönyv adatai által igazolt körülményekre, csupán azoknak a presbyteri jegyzőkönyveknek felolvasását kívánja, melyekre panaszlott hirlapi cikkében hivatkozik s a melyek épen azt igazolják, hogy az egyházi építkezések és a belhivatalnoki fizetések rendezése alkalmával a panaszló lelkész nem önző céljait s anyagi érdekét szolgálta, hanem közérdekből cselekedett, sőt azokból az előnyökből a panaszlott tanító is épen úgy részesült; a panaszlott állításai tehát valótlan ferdítésen alapulnak. Elnök elrendeli a hivatolt jegyzőkönyvek felolvasását.— Panaszlott kéri Nedeczki Istvánné székelyhidi lakosnak tanuként leendő kihallgatását; a bíróság ezt elrendelvén, a behívott tanu eskü alatt vallja, hogy 1910 Deczember 16-án este a fürdővendéglőbe, köztük Timár Imre presbyter nagy veszekedés közben jött be, utánok jött a panaszlott s csitította őket, de hiába; mindenikről látszott, hogy bor volt bennük; panaszlott a szóváltás során tényleg használta a becsmérő szavakat a presbyterium ellen de hozzátette, hogy „tisztelet a kivételeknek“; többre a tanu nem emlékezik, a veszekedés okául azt sejtí, hogy panaszlott részéről valami vigyázatlanság történt Timár ellen.— Elnök felhívja panaszlottat nyilatkozatának s esetleges védelmének előterjesztésére.

Panaszlott előbbi nyilatkozatának kiegészítése képen kijelenti, hogy a vendéglői jelenet alkalmával társaival együtt már meglehetősen boros volt, akaratlan tévedéséért méltatlan szidalmakkal és fenyegetésekkel illették, ezért ragadtatta magát azon sajnálatos kifejezésekre a presbyterium ellen, a melyeknek élet különben elvette hozzáfüggesztett szavaival. A hirlapi támadó cikket nem ő írta, hanem a szerkesztő, a kivel székelyhidi látogatásakor, beszélgetés közben közölt egymás adatot az egyház és iskola köréből, de meg a szerkesztő a tőle nyert közléseket nagyrészt nem hiven, hanem tulozva és kiszinezve írta meg, úgyhogy a cikkben foglalt támadások és vádak nem mindenben felelnek még az igazságnak. A presbyterium határozata elleni engedetlenséget maga is beismeri, de ezt kellőképen igazolta írásbeli nyilatkozatában. Különben beismeri elkövetett hibáit, melyeket jóformán öntudatlan, beszámíthatatlan állapotban tett; a bíróság színe előtt sajnálatát és megbánását fejezi ki a történt sértések felett.

Elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek jelenti ki és felhívja ügyészt indítványának megtételére. Ügyész írásban beterjesztett vádindítványát mindenben fenntartja, csupán a hirlapi cikk szerzőségének bizonyítását kéri mellőzni, mert panaszlott maga is beismeri, hogy annak adatait ő maga szolgáltatatta, úgy annyira,

hogy a cikkben egyes mondatok szószerint megegyeznek a vonatkozó presbyteri végzések szövegével. Minthogy a vádbeli cselekmények mind beigazolást nyertek, indítványozza, hogy panaszlott az Egyh. Törv. V. t.-cz. 34 §-ában A) 1. 3. 4. 5. pontjaiban elsorolt fegyelmi vétségekben vétkesnek mondassék ki és mind-ezekért a 36 § értelmében a bíróság belátása szerint kiszabandó büntetéssel sújtassék.

Ezek után a bíróság zárt ülésben a vétkesség tekintetében egyhangulag, a büntetés kiszabására nézve pedig szótöbbséggel a következő

ítéletet hozta :

A bíróság Laczkovich László székelyhidi református tanítót vétkesnek mondja ki az Egyházi Törvények V. t.-cz. 34-ik §-ának A) 1. 3. 4. 5. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségek miatt és ezekért őt az V. t.-cz. 35 §-ának d) pontja értelmében jelenlegi helyén viselt hivatalából való elmozdításra ítéli, olyképen, hogy a most folyó iskolai év bezártával tartozik jelenlegi helyéről és állomásáról eltávozni, egyben kötelezi őt a felfüggetelt 54 korona 80 fillér vizsgálati és eljárási költségek megfizetésére.

Indokolás.

Vádlott maga beismerte, hogy megtagadta az engedelmességet egyházi felsőbbségének határozatával szemben s ez által az V. t.-cz. 34 §-ában A) 1. 4. pontokban körülírt vétséget követte el; ezzel szemben felhozott védekezése, sértett önértetére való hivatkozás meg nem állhat. Bebizonyítást nyert vádlott illetlen s s közerkölcsiséget sértő magaviselete, mely által az egyházas tekintélyt lealacsonyította s az általa viselt egyházi hivatali állás méltóságát sértette és az idézett §. A) 3 pontjában körülírt fegyelmi vétséget követte el; ezzel szemben beszámíthatatlan állapotával való védekezése csak súlyosítja egy egyházi hivatali betöltő egyénnek vétségét. Vádlott maga is beismerte, hogy törvényes egyházi felsőbb hatóságát nyilvánosan kigunyolta, durván megsértette [A) 5 pont]; melylyel szemben nem nyújt mentséget azon védekezése, hogy felindult állapotban tette azt és szelidítette a sérelmet azon kitételel, hogy „tisztelet a kivételeknek“, mivel durva támadása által az egész testület volt megsértve. Vádlott a többször hivatolt hírlapi cikkben súlyos vádakot emelt egyháza és lelkésze ellen, kipellengérezte azokat A. 5), hithűségbe ütköző cselekményt követett el (A. 3), valótlan rágalmakkal illeté lelkészét, a kinek magán becsületét is meg-

támadta; még súlyosabb vétsége, hogy izgatott a reform. felekezeti iskola ellen (A. 2) és az állami iskola mellett; ezzel szemben nem mentsége az, hogy a támadó és rágalmozó cikkeknek nem ő az írója, mert az összes adatokat ő szolgáltatta s az értelmi szerzőnek mégis csak ő mondható. Mindezekért vádlottat a felsorolt fegyelmi vétségek elkövetésében vétkesnek kellett nyilvánítani Az V. t.-cz. 35 §-ának d) pontjában megjelölt fegyelmi büntetéssel azért kellett sújtani a vádlottat, mert a többrendbeli összehalmozódott fegyelmi vétségek ez képezi megérdemelt büntetését, továbbá azért, mivel a bíróság a vizsgálat és a tárgyalás adataiból nyert meggyőződése szerint ezen büntetés alkalmazását látja szükségesnek a gyülekezet belső békességének megóvása és helyreállítása szempontjából.

Ezen ítéletet elnök nyílt ülésben a felek előtt kihirdeti és őket az V. t.-cz. 102 §-ának értelmében nyilatkozat-tételére szólítja fel. Vádlott az ítélet ellen felebbezést jelent be. Ügyész kijelenti, hogy az ítéletben megnyugszik.

Kelt mint fent.

BALOGH FERENCZ
egyházmegyei egyh. aljegyző
mint jegyzőkönyv-vezető.

MARJAY PÉTER
esperes elnök.

Kimutatás

az 1911-ik évben végzett dékáni
iskola látogatásról.

I. Nagy-Létai kör

Sorszám	EGYHÁZ NEVE	Iskola jellege	TANÍTÓ NEVE	Látogatás ideje	Iskolakötelesek száma		
					fiu	leány	együtt
1	Álmosd	I-V o. fiu-isk.	Somogyi Gábor	1911 II/13	94	—	94
2	„	I-V o. leány „	Kovács Anna	„	—	60	60
3	Bagamér	I-II o. fiu	Kocsis Ferencz	II/14	66	—	66
4	„	III-VI o. fiu	Rácz Béla	„	74	—	74
5	„	I-II o. leány	Kiss Gyula	„	—	99	99
6	„	III-VI o. leány	Molnár Antal	„	—	73	73
7	Kakad	I-VI o. vegyes	Vallner Ferencz	II/16	30	37	67
8	Nagy-Léta	I-II o. fiuisk.	Balogh József	II/17	75	—	75
9	„	III-VI o. fiu	Szilágyi István	„	103	—	103
10	„	I-II o. leány	Vallner Gyula	„	—	73	73
11	„	III-V o. leány	Soós József	„	—	86	86
12	Ujléta	I-VI o. fiuisk.	Bátori István	II/15	92	—	92
13	„	I-VI o. leány	Szabó Mária	„	—	67	67
Összesen:				—	534	495	1929

Látogatás ideje: 1911 február 13—17.

Nagy-Létai kör

Iskolába járók száma			Az iskolai év kezdődött	vezetetik-e napló				Az iskola			Tanulók tankönyve	Tanító vezérk.	Iskoláztatás	Tananyag elvégezve?	Tanító okleveles?	Tanítás eredménye
fiú	leány	együtt		felvételi	osztályozási	mulasztási	haladási	berendezés	felszerelés	tisztaság						
tekintetében																
90	—	90	IX 15	1	1	1	1	jó	jó	jó	1	1	1	1	1	2
—	50	50	"	1	1	1	1	"	"	"	1	1	1	1	1	3
60	—	60	"	1	1	1	1	"	"	"	1	1	1	1	1	3
70	—	70	"	1	1	1	1	"	"	"	1	1	1	1	1	1
—	90	90	"	1	1	1	1	"	"	"	1	1	1	1	1	45
—	70	70	"	1	1	1	1	"	"	"	1	1	1	1	1	1
20	27	47	"	1	1	1	1	r e n d e s			1	1	1	nem	1	4
67	—	67	"	1	1	1	1	jó	jó	jó	1	1	1	1	1	1
96	—	96	"	1	1	1	1	"	"	"	1	1	1	1	1	3
—	70	70	"	1	1	1	1	"	"	"	1	1	1	1	1	3
—	80	80	"	1	1	1	1	"	"	"	1	1	1	1	1	1
76	—	76	"	1	1	1	1	"	"	"	1	1	1	reszben	1	4
—	54	54	"	1	1	1	1	kielégítő			1	1	1	1	1	1
479	441	920														

ISKOLA LÁTOGATÓK: K. Tóth Sámuel ref. lelkész, és

Molnár Antal tanító.

II. Margittai kör.

Sorszám	EGYHÁZ NEVE	Iskola jellege	TANÍTÓ NEVE	Látogatás ideje	Iskolakötelesek száma		
					fiu	leány	összesen
1	Apátkeresztur	I-VI o. vegyes	Barcsay Gyula	II/10	35	27	62
2	Bályok	I-V o. leány	Lázár Mária	II/6	—	51	51
3	"	I. VI o. fiu	Szathmáry K.	"	65	—	65
4	Érábrány	I-VI o. állami	Várady József	II/8	25	24	49
5	Kéztz	I-VI o. vegyes	Fábián János	"	23	33	56
6	Margitta	I vegy. V-VI o. l.	Tájuel Mária	II/7	30	74	104
7	"	II v. III-VI o. leány	Bod Lajos	"	30	84	114
8	"	III-VI. o. fiu	Dobó Gyula	"	90	—	90
9	Micske	I-V o. fiu	Füzessy Endre	II/8	95	—	95
10	"	I-V o. leány	Füzessy Irma	II/9	—	64	64
11	M.-Petri	I-V o. vegyes	Gábor István	II/10	13	13	26
12	Poklostelek	I-VI o. állami	Kiss Sándor	II/9	35	34	69
13	Széplak	I-VI o. leány	Szőlősi Erzsébet <small>ref. lel. vsz</small>	II/7	—	90	90
14	"	I-VI o. fiu	Kocsis József	II/6	80	—	80
15	Tóti	I-VI o. vegyes	Molnár Gábor	II/8	88	90	178
16	V.-Ábrány	I-VI o. állami	Nagy József	II/10	21	15	36
Összesen:				—	630	599	1229

Látogatás ideje: 1911 Február 6. 7. 8. 9. 10.

Margittai kör

Iskolába járók száma			Az iskolai év kezdődött	vezetetik-e napló				Az iskola			Tanulók tankönyve	Tanító vezérk.	Iskoláztatás	Tananyag elvégezve?	Tanító okleveles?	Tanítás eredménye
fiú	leány	együtt		felvételi	osztályozási	mulasztási	haladási	berendezés	felszerelés	tisztaság						
tekintetében																
32	25	57	XI/1	ig.	ig.	ig.	ig.	hiány	jó	jó	1	1	1	1	1	4
—	49	49	IX/15	„	„	„	„	ki	elé	gitő	1	1	1	1	1	3
61	—	61	„	„	„	„	„	„	„	„	1	1	nem	1	1	1
25	24	49	„	„	„	„	„	teljes	jó	jó	1	1	1	1	1	2
23	33	56	IX/12	„	„	„	„	jó	jó	„	1	1	1	1	1	-
25	31	56	IX/15	„	„	„	„	hiány	türh.	„	1	nem	1	1	1	2
31	67	98	„	„	„	„	„	„	„	„	1	„	1	1	1	2
52	—	52	„	„	„	„	„	„	„	„	1	„	1	1	1	1
91	—	91	IX/1	„	„	„	nem	teljes	kiel.	„	1	„	1	1	1	2
—	64	64	„	„	„	„	ig.	„	„	„	1	„	1	1	1	2
13	13	26	IX/15	„	„	„	„	teljes	„	„	1	„	1	1	1	4
33	33	66	„	„	„	„	„	ki	elé	gitő	1	1	1	1	1	2
—	87	87	„	„	„	„	„	e	jes	jó	1	1	1	1	1	1
76	—	76	IX/10	„	„	„	„	„	„	„	1	1	1	1	1	2
69	70	139	IX/15	„	„	„	„	hiány	hiány	„	1	1	1	1	1	4
21	15	36	IX/11	„	„	„	„	jó	jó	„	1	nem	1	1	1	4
552	511	1063														

Iskola látogatók: Kiss Sándor ref. lelkész Szatmári Károly tanító-dékán.

III. Székelyhid kör.

Sorszám	EGYHÁZ NEVE	Iskola jellege	TANITÓ NEVE	Látogatás ideje	Iskolakötelesek száma		
					fiu	leány	együtt
1	Albis	I-VI o. fiu	Varga Béla	II/13	65	—	65
2	„	I-V o. leány	Jakó Berta	II/13	—	62	62
3	Asszonyvásár	I-VI o. fiu	Csóka Lajos	árvány miatt zárva	67	—	67
4	„	I-VI o. leány	Erdei István	zárva	—	62	62
5	Bogyoszló	I-VI o. vegyes	Kurucz Imre	II/13	66	67	133
6	Érköbölkút	I-V o. fiuisk.	Erdei József	II/14	103	—	103
7	„	I-V o. leány	Kovács István	II/14	—	85	85
8	Érolaszi	I-V o. vegyes	?	II/14	46	53	99
9	H-Kszetmiklós	I-VI o. vegyes	Varga Mihály	III/1	70	58	128
10	Kiskereki	I-VI o. fiu	Hajdu József	II/17	62	—	62
11	„	I-VI o. leány	Szebeni József	II/17	—	51	51
12	Szentjobb	I-V o. vegyes	Tollas István	II/15	34	26	60
13	Székelyhid	I-II o. fiu	Debreczeni F.	II/16	84	—	84
14	„	III-VI o. .iu	Laczkovich L.	II/16	110	—	110
15	„	I-II o. leány	Király Piroska	II/16	—	70	70
16	„	III-VI o. leány	Szilágyi Árpád	II/16	—	68	86
Összesen:				—	707	620	1327

Látogatás ideje: 1911. február 13—17 és március 1.

Székelyhidi kör

Iskolába járók száma			Az iskolai év kezdődött	vezetetik-e napló				Az iskola			Tanulók tankönyve	Tanító vezérk.	Iskoláztatás	Tananyag elvégezve?	Tanító okleveles?	Tanítás eredménye
fiú	leány	együft		felvételi	osztályozási	mulasztási	haladási	berendezés	felszerelés	tisztaság						
							tekintetében									
65	—	65	IX/21	ig.	ig.	ig.	ig.	hiány	kifog	ást.	ig.	ig.	ig.	ig.	van	4
—	62	62	IX/5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1
65	—	55	IX/12	"	"	"	"	jó	jó	jó	"	"	"	nem	"	—
—	62	62	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	—
66	67	133	IX/1	"	"	"	nem	hiány	meg	felelő	"	"	"	ig.	"	4
103	—	103	IX/5	"	"	"	ig.	"	"	"	"	nem	"	"	"	3
—	85	85	IX/5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4
46	53	99	IX/5	"	"	"	"	"	kifo	gást.	"	ig.	"	"	"	2
70	57	128	IX/15	"	"	"	"	megf.	gyarló	megf.	"	"	"	"	"	3
62	—	62	IX/5	"	"	"	"	hiány	meg	felelő.	"	"	"	"	"	1
—	51	51	IX/5	"	"	"	"	"	"	megf.	"	"	"	"	"	2
34	36	60	IX/14	"	"	"	nem	meg	fele	lő	"	"	"	"	"	3
84	—	84	IX/15	"	"	"	ig.	hiány	gyarló	megf.	"	"	"	nem	"	3
110	—	110	"	"	"	"	"	"	türh.	"	"	"	"	"	"	2
—	70	70	"	"	"	"	"	"	megf.	"	"	"	"	"	"	1
—	86	86	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1
705	620	1315														

Iskola látogatók; Lengyel Pál ref. lelkész Hajdu József ref. tanító.

Bihardőszei kör

Sorszám	EGYHÁZ NEVE	Iskola jellege	TANÍTÓ NEVE	Látogatás ideje	Iskolakötelesek száma		
					fiú	leány	összesen
1	Bihardiószeg	I o. fiú	Ungvári Károly	II/14	70	—	70
2	„	II-III o. fiú	Soós Dezső	II/13	91	—	91
3	„	III-IV o. fiú	Milotai Imre	II/14	90	—	90
4	„	V-VI o. fiú	Diószegi János	II/13	62	—	62
5	„	V-VI o. leány	Kiss Lajos	„	—	50	50
6	„	I-IV o. leány	Császár Gyula	II/14	—	120	120
7	„	I-IV o. leány	Tóth Miklós	„	—	127	127
8	Biharfélegyháza	I-VI o. fiú	Dekmár Gyula	II/15	66	—	66
9	„	I-VI o. leány	Papp Károly	„	—	62	62
10	Csokaly	I-VI o. vegyes	Tarcsy Sándor	II/17	61	68	129
11	Hkszentimre	I-VI o. leány	Molnár Ferencz	II/16	—	95	95
12	„	I-VI o. fiú	Kiss Ferencz	„	75	—	75
13	Kóly	I-VI o. vegyes	Szathmáry József	„	85	95	180
14	Vajda	I-VI o. vegyes	Nagy Kálmán	II/15	42	47	89
Összesen:					642	664	1306

Látogatás ideje: 1911. február 13—17.

Bihardiószegi kör

Iskolába járók száma			Az iskolai év kezdődött	vezetetik-e napló				Az iskola			Tanulók tankönyve	Tanító vezérk.	Iskoláztatás	Tananyag elvégzése?	Tanító okleveles?	Tanítás eredménye
fiú	leány	együtt		felvételi	osztályozási	mulasztási	haladási	berendezés	felszerelés	tisztaság						
										tekintetében						
70	—	70	IX/1	ig.	ig.	ig.	ig.	meg	fele	lő	ig.	ig.	ig.	ig.	ig.	3
84	—	84	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	2
90	—	90	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	3/4
62	—	62	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	3/4
—	50	40	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1
—	120	120	„	„	„	„	„	pél	dá	s	„	„	„	„	„	1
—	122	122	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	3
66	—	66	IX/8	„	„	„	„	hiány	hiány	türh.	„	„	„	„	„	3
—	62	62	„	„	n	e	m	hiá	nyos	nemmf.	nem	„	„	nem	„	5
57	62	119	IX/1	„	ig.	ig.	ig.	„	„	„	„	nem	„	„	„	4/5
—	95	95	IX/20	„	„	„	„	„	„	„	„	ig.	„	„	„	4
69	—	69	IX/8	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	4
70	77	147	IX/1	„	„	„	„	meg	fele	lő	„	„	„	„	„	3
42	47	89	IX/5	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	4
610	625	1235														

Iskola látogatók; Lovász Béla ref. lelkész Kiss Lajos ref. tanító.

Érmihályfalvai kör

Sorszám	EGYHÁZ NEVE	Egyházhoz tartozó		Ref. családok száma
		községek	puszták tanyák	
		s z á m a		
1	Éradony	—	2	5
2	Érkeserü	—	12	18
3	Érmihályfalva	—	18	79
4	Érsemjén	—	19	118
5	Értarcsa	—	1	1
6	Gálospetri	1	2	8
7	Ottomány	—	4	17
8	Piskolt	—	5	28
9	Szalacs	—	3	12
Összesen:		1	66	296
Iskola látogatók: Molnár József lelkész				

Érmihályfalvai kör

6—12 éves ref tankötelesek			vallásos oktatásban részesül			nem részesül		
fiu	leány	együtt	fiu	leány	együtt	fiu	leány	együtt
4	2	6	4	2	6	—	—	—
12	8	20	7	5	12	5	3	8
34	32	66	—	—	—	34	32	66
40	36	76	—	—	—	40	26	76
—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	1	—	—	—	1	—	1
4	4	8	2	3	5	1	2	3
6	12	18	3	4	7	3	8	11
4	3	7	—	1	1	4	2	6
105	97	202	16	15	31	88	83	171

Ürögi Sándor tanító

Összegezés:

Sorszám	Iskolák száma	K Ö R	Iskola kötelesek száma			Iskolába járók száma		
			fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt
			1	13	Nagylétai	534	495	1029
2	16	Margitai	630	599	1229	552	511	1063
3	16	Székelyhidi	707	620	1327	705	620	1325
4	14	B.-Diószeg	642	664	1306	610	625	1235
5	15	Érmihályfalvai	637	699	1336	611	633	1244
	74	Összesen:	3150	3077	6227	2957	2830	5787

Iskolázatlan 440 tanköteles!

Összegezés:

A tanítás eredménye						JEGYZET
kitünő	jeles	jó	elégéses	aligelés.	elégtelen	
5	1	4	2	1	—	
3	7	1	4	—	—	1 iskola nem volt meglátogatva
4	3	4	3	—	—	2 „ „ „ „
2	1	6	3	1	1	
6	5	1	2	1	—	
20	17	16	14	3	1	

Kólyon, 1911 március 31-ikén.

Szentkirályi Károly
ref. lelkesz. tan. biz. elnök.

Tárgymutató.

1. sz. Esperes-elnök a gyűlést megnyitja.
2. sz. Közgyűlés alkotó tagjai összeszámíttatnak.
3. sz. Fényes Endre egyházmegyei gondnok lemondása.
4. sz. Konrád László legidősebb világi tanácsbíró a gondnoki teendők ideiglenes vezetésével megbízatik.
5. sz. Esperesi jelentés.
6. sz. Elhunytakról megemlékezés.
7. sz. „Eröss Lajos“ alapra 50 korona kiutaltatik.
8. sz. Kiss Áron siremlékére 40 korona kiutaltatik.
9. sz. Kalmár István bályoki lelkész bekebeleztetik.
10. sz. Segédlelkészek kinevezése tudomásul szolgál.
11. sz. Császár Gyula b-diószegi-
12. sz. Soós Dezső b-diószegi-
13. sz. Bátori István ujlétai-
14. sz. Király Piroska székelyhidi-
15. sz. Kovács Anna álmosdi-
16. sz. Molnár Ferenc h.-k.-szentimrei-
17. sz. Dicső Árpád éradonyi-
18. sz. Varga Mihály h.-k.-szentmiklósi tanítók állásaikban megerősíttetnek.
19. sz. Esküt még nem tett tanító a hivatalos esküt leteszi.
20. sz. Időszaki tanács tagjai megválasztatnak.
21. sz. Egyházkerületi képviselők megválasztatnak.
22. sz. Egyházmegyei pénztárnok választása.
23. sz. Köri számvevő választása.
24. sz. Egyházi tanácsbíró választás elrendelése.
25. af. Az egyházmegyei lelkészegyesület beterjesztett jzökönyviszámai s azokra hozott határozatok.
26. sz. Tanügyi bizottság elnökének jelentése.
27. sz. Tanügyi bizottság kérelme a margittai kör megváltoztatása tárgyában.
28. sz. Tanügyi bizottság kérelme a halotti énekeknek a leányiskolákban fokozottabb mérvű tanítása tárgyában.
29. sz. Tanító egyesület javaslata az egyhuzambani tanítás tárgyában.
30. sz. Tanítóegyesület jelentése a szalontai egyházmegye átíratáról.
31. sz. Számvevőszéki elnök jelentése.
32. sz. Egyházmegyei számvevő jelentése az egyházmegyei pénztárról.
33. sz. Kólyi egyház jelentése a „Fodor“ alapról.

34. sz. Egyházmegyei lelkészi gyámintézeti számadása.
35. sz. Országos lelkészi nyugdíjintézet számadása.
36. sz. Közalapi számadás.
37. sz. Közalapi végrehajtóbizottság jelentése.
38. sz. Nagyvárad internátus jelentése számadásokról.
39. sz. Felsőábrányi egyház kérelme az államvasutak részére szolgálmi jog engedélyezése tárgyában.
40. sz. A bályoki egyház kérvénye rendkívüli egyházi adó kivethetése tárgyában.
41. sz. Nagylétei egyház kérelme takarékos magtár beszüntetése tárgyában.
42. sz. A nagylétei egyház kérelme a régi lelkészi lakások takarékos magtárának bérházzá a Lócsei-féle háznak lelkészi lakássá alakítása és adósságok konvertálása céljából 30,000 korona törlesztéses kölcsön felvétele tárgyában.
43. sz. Micskei egyház kérelme adásvételi szerződés megerősítése tárgyában.
44. sz. Érkeserői egyház kérelme régi közalapi hátrányának leírása tárgyában.
45. sz. Bogyoszlói egyház kéri tanítói díjleveleinek megerősítését.
46. sz. Bogyoszlói egyház kérelme lelkészi és tanítói lakások átalakítása tárgyában.
47. sz. Bogyoszlói egyház új iskola és tanító lakások építésére 13,000 korona kölcsön felvételének engedélyezését kéri.
48. sz. Missziói ügy kezelésére véleményes javaslat.
49. sz. Tatarosi és érabrányi missziói körök rendezése tárgyában véleményes javaslat, az érabrányi lelkész missziói jelentése.
50. sz. Álmosdi lelkész kérvénye lelkészi díjlevél helyesbitése tárgyában.
51. sz. Éradonyi egyház kérvénye 1911 évi építési adókulcs jóváhagyása tárgyában.
52. sz. Kőbölkúti egyház kérvénye népiskolai tökesegélyért.
53. sz. H.-k.-szentimrei egyház kérvénye népiskolai tökesegélyért.
54. sz. Bogyoszlói egyház kérvénye népiskolai tökesegélyért.
55. sz. A szalacsi egyház jelentése tanítói lakások átalakítása ügyében.
56. sz. A szalacsi egyház jelentése tantermek és tanítói lakások építése tárgyában.
57. sz. Nagy Imre szalacsi lelkész kérvénye a lelkészi lakások átfestési költségeinek megítélése tárgyában.
58. sz. Vedresábrányi egyház kérvénye építésből kifolyó határozatainak megerősítése tárgyában.
59. sz. Vebresábrányi egyház kérvénye Mészáros Bálint gondnok ellen fegyelmi eljárás megindításáért.
60. sz. Az érmihályfalvai egyház adásvételi szerződéseinek megerősítését kéri.
61. sz. Tóth József volt h.-k.-szentmiklósi tanító hátrányköveteléseinek megítélését kéri.

62. sz. Moldvai József és társai felebbezése a székelyhidi egyház-tanács határozata ellen.
63. sz. Bereczki Lajos és ifj. P. Pál János albisi lakosok kérelme az egyházfiság viselése alól felmentése tárgyában.
64. sz. B.-félegyházai egyház kérelme a gondnokságot elfogadni vonakodó Fodor József megbírságolása tárgyában.
95. sz. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság választatik.

Birósági ügyek.

1. sz. Csóka Lajos asszonyvásárai tanító fegyelmi ügye.
2. sz. Laczkovich László székelyhidi tanító fegyelmi ügye.

Melléklet a 26 számhoz.

Kiadta:

F A Z E K A S I M R E s. k.
egyh. m. e. főjegyző

